

Naročnina mesečno 25 Din, za inozemstvo 40 Din — nedeljska izdaja celoletno 96 Din, za inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva: dnevna služba 2050, — nočna 2996, 2994 in 2050

SCLOVENECE

Z nedeljsko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Cek. račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349 za inzerate; Sarajevo št. 7563, Zagreb št. 39.011, Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitarjeva 6, telefon 2992

Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

Reparacije in mi

Pravilno je naš zunanji minister g. Marinković v svojem govoru v Lozani naglasil, da je treba žrtve, ki so neobhodno potrebne za rešitev reparacijskega vprašanja, razdeliti sorazmerno. Križnično bi bilo kratkoročno narediti križ brez reparacije in mednarodne dolgov, zato da se reši Nemčija pred finančnim polomom, a na drugi strani s to potezo zrušiti finančno in gospodarsko ravnotežje drugih držav, in to še takšnih, ki so v vojni radi neprecenljive izgube človeških življenj in škode na premoženju pretrpele razmeroma več kakor katerakoli druga država; da bi se vojni računi res enkrat zaključili in da bi prišlo do tako potrebne pomirjenosti duhov, radi pustimo ob strani dejstvo, da bi po obstoječem mednarodnem pravu bila ta krivica še večja, ko gre za državo zmagovalko. Med držav, ki bi jo takšen način likvidacije reparacijskega vprašanja, kakor ga predlagajo Angleži, Italijani in Nemci, krivično zadel, spada tudi naša Jugoslavija.

V smislu Youngovega načrta je Nemčija plačala prvi obrok (1930) na račun reparacij v znesku 1.707,8 milijona zlatih mark in do prvih 37 let bi se ta obrok stopnjeval do zneska 2428,8 milijona zlatih mark. Youngov načrt je v vprašanju reparacij prvič vmešal Ameriko, kolikor je razdelil letne obroke, ki bi jih morala Nemčija plačevati v odložitve in neodložitve. Odložljivi del znaša približno 61 do 73 odstotkov vsake anuitete, medtem ko je neodložljivi del obroka stalen in znaša 673,8 milijona zlatih mark na leto. Za odložljivi del Nemčija lahko vpraša odlog, moratorij — prav radi tega se imenuje odložljiv — medtem ko je neodložljivi del dolga na vsak način plačati. Odložljivi del — imenuje se tudi pogojni — gre skozi roke nemških upnikov v roke Ameriških Združenih držav za njihove dolgov napram tem. To se pravi, da prideta skoraj dve tretjini nemške vojne odškodnine v roke Ameriki in da ne bo izrekla zadnje besede o reparacijskem vprašanju Lozana, temveč, da bo zadnji izpregovoril Washington.

Po uveljavljenju Hooverjevega moratorija je Nemčija še nadalje vsaj formalno plačevala neodložljivi del letnega obroka, in sicer tako, da je ta znesek vpisala v prid Banki za mednarodna izplačila v Baslu. Ta je takoj vrnila omenjeni znesek Nemčiji kot posojilo. Medtem ko je bil odložljivi del reparacij dejansko namenjen Ameriki, in sicer za povračilo njenih terjatev napram Evropi, so neodložljivi del v znesku 673,8 milijona zlatih mark nemški upniki prejeli pod naslovom prave vojne odškodnine, to je denarja, ki je bil določen za poravnavo škode, ki so jo pretrpele države zmagovalke v svetovni vojni. Ako odbijemo od celotne anuitete, ki jo je Nemčija dolžna plačevati, znesek, ki jih plačujejo nemški upniki Ameriki, nam ostane tako zvani čisti saldo, čisti prebitek, ki znaša po podatkih francoske delegacije za Francijo — po odbitku amortizacijske kvote za Youngovo posojilo — 350 milijonov mark, za Jugoslavijo 68, za Anglijo 66, za Italijo 35 in za Belgijo 68 milijonov mark. Ta denar bi posamezne države izgubile v primeru, da bi prišlo do definitivnega ertanja reparacij in evropskih dolgov napram Ameriki.

Zo sama primerjava teh števil nam pove, zakaj se Francija tako upira popolnemu brisanju nemške vojne odškodnine in zakaj vztraja na tem, da bi Nemčija plačala vsaj del tako zvanih neodložljivih reparacij, in zakaj se Anglija, ki so ji poleg tega na srcu njeni zmrznjeni krediti v Nemčiji, tako poteguje za popolno ertanje nemške vojne odškodnine.

Toda nevarnost, ki bi jo prineslo popolno brisanje reparacij, ne obstoji toliko v tej trenutni izgubi, izraženi v zgornjih številkah. Po računih Walterja Laytona bi bil po definitivnem ertanju vojne odškodnine finančni položaj Nemčije ugodnejši kakor položaj Francije in tudi Anglije. Potem bi imela Nemčija samo 12 milijard državnega dolga, Francija 51 milijard in Anglija 105 milijard. Neki drugi gospodarstvenik je izračunal, da bi potem prišlo za vsakega Nemca 400 mark državnega dolga, za vsakega Angleža 3111, za vsakega Francoza 1088 državnega dolga in Američana 560 mark. Nič čudnega, da se povsem tem niti J. M. Keynes, ki je sicer že za časa mirovnih pogajanj v Versaillesu pobijal reparacije, ne navdušuje za popolno ertanje vojne odškodnine, temveč pravi, da naj bi Nemčija pozneje, ko bi se njen gospodarski položaj izboljšal, plačala enkrat za vselej odškodnino, ki bi bila seveda nižja, kakor je danes. Rešitev, kakršno bi hoteli Nemci danes, bi vsa vojna bremena vrgla na nasprotno stran, in niti Združene države bi ne bile v stanu vzdržati bremena, ki bi nastalo po popolnem ertanju mednarodnih dolgov in reparacij.

Proti popolnemu brisanju nemške vojne odškodnine navajajo Francozi še drug razlog, ki je naletel na ugoden odmev tudi v krogih angleških industrijcev. Nemčija je s pomočjo ogromnih inozemskih posojil, ki so danes v Nemčiji zmrznila, racionalizirala in kar najmodernejše opremila svojo industrijo. Ko bi popolnoma nehala plačevati vojno odškodnino, bi se konkurenčna moč njene industrije še povečala. Medtem ko je bilanca malodane vseh evropskih držav pasivna, izkazuje nemška še vedno prebitke. Ta razlog brezdvomno zadeva tudi nas, saj je že danes konkurenca nemške industrije tako močna, da spravlja v nevarnost naša mlada podjetja.

Gospodarstvo majhnih držav tako radikalne rešitve reparacijskega vprašanja, kakor si jo želijo Nemci, ne prenese. Po najnovejših poročilih iz Lozane je nastal med Herriotom in MacDonal-dom, ki podpira nemško stališče, očiten spor. Angleški ministrski predsednik stavi sedaj kompromisni predlog, češ, naj Nemčija plača vsoto, ki jo v resnici premora, a vendar še tako visoko, da bi zadostovala neobhodni potrebi upnikov.

Francija zahteva od Nemčije enkratno pavšalno odplačilo

Hud pritisk Hoovera na Evropo

Pariz, 21. jun. AA. Havas poroča iz Lausanne: V zadnjih razgovorih z angleškimi delegati sta Herriot in Germain Martin opozarjala na dejstvo, da igra vprašanje reparacij veliko vlogo tudi v svetovni gospodarski krizi, da pa to vprašanje ni glavnega pomena, marveč da igra le delno vlogo.

Za rešitev svetovne gospodarske krize so potrebni skupni in posebni naporji vseh držav sveta. Francija je seve pripravljena sodelovati z vsemi svojimi močmi.

Po mnenju francoskih delegatov pa bi bilo dokaj nepravilno, ako bi Nemčijo razbremenili vseh bremen, ker ima ta država zaradi svojega razvitega gospodarskega življenja najboljšo izglede za bodočnost.

Francoski delegati so to svoje naziranje podkreplili s tehtnimi in obilnimi statističnimi podatki. Francoska izvajanja so napravila na angleško delegacijo globok vtis.

Ista agencija poroča, da je Herriot predložil lausanski konferenci zelo izčrpen in pravičen likvidacijski načrt, ki je osnovan na podlagi načrta baselskih finančnih strokovnjakov. Po tem načrtu zahteva Francija za vse upnike v Evropi in Ameriki od Nemčije pavšalne reparacijske zneske v dolarjih, ki bi naj se nakazali mednarodni reparacijski banki, katera bo izvršila razdelitev v razmerju po Hooverjevemu moratoriju. Dve tretjini bi se ponudili Ameriki za likvidacijo njenih zahtev napram Evropi, ostalo tretjino pa bi razdelila banka med Francijo, Veliko Britanijo, Italijo, Belgijo in Jugoslavijo po določenem ključu.

Angleži iznenadeni

Pariz, 21. jun. Z. Posebni dopisnik »Journala« poroča, da sta preteklo noč Herriot in MacDonald dolgo konferirala, čeprav to uradno demantirajo. Isti dopisnik pravi, da je bila angleška delegacija zelo iznenadena zaradi Herriotovega stališča, ker je ponovno sprožil vprašanje reparacij, ko je Anglija že mislila, da je to vprašanje popolnoma pokopano z izjavo veselih od petka in MacDonaldivim govorom. Zatrjujejo, da je britanska delegacija zagrozila, da takoj odpotuje iz Lozane. Da se ne prekinejo vsi odnosi, je Herriot ponoči presil MacDonalda za sestanek. Med obema državnikoma, tako zatrjuje dopisnik »Figara«, je prišlo do resnih nesoglasij.

Koliko naj Nemčija odplača?

Sestanek Herriot-Marinković

Pariz, 21. jun. »Excelsior« smatra, da je bila v Lozani prehitro sprejeta deklaracija in da je moral Herriot po bivanju v Parizu bolj odločno nastopiti s francoskim stališčem. List poroča, da se pogajanja nadaljujejo, da pa konferenca ni napredovala. »Petit Parisien« navaja, da so za Brüninga govorili o 6 do 7 milijardah mark, s katerimi naj bi bile reparacije končno likvidirane. To vsoto bi Nemčija izplačala v desetih letnih obrokih po večletnem moratoriju.

V reparacijskih krogih v Lozani sicer govore o tem moratoriju, vendar navajajo le vsoto 2 milijard. List povdarja, da bi morala Nemčija po Youngovem načrtu plačati 37 letnih obrokov po dve milijardi mark. Vprašanje je, ali je nemška plačilna neizpolnjenost res za 37 krat manjša, kakor je bila pred dvema letoma.

Lozanski poročevalec tega lista navaja, da ne gre samo za reparacijsko vprašanje, marveč da je na dnevnem redu ves problem evropskega gospodarstva, ki ga pač ne bo moči rešiti s tem, da se breme raz nemškega hrba prevale na druge države.

Bremena je treba izravnati in s tem izenačiti konkurenčno zmoglost posameznih držav.

List na kraju navaja, da si v Lozani in v Zenevi močno prizadevajo in da iščejo rešitve tako, da bi evropske države mogle reči Ameriki: »Mi smo storili, kar smo mogli, sedaj povejte vi, kaj mislite in kako si predstavljate obnovo sveta.«

List navaja tudi, da je imel Herriot sestanek z jugoslovanskim zunanjim ministrom dr. Marinkovićem in da Herriot popolnoma odobrava stališče šefa jugoslovanske vlade.

Nemški listi so sedaj postali pesimistični in trdijo, da Nemčija ne more ničesar plačati.

»Delegati Republike izjavljajo, da ni reparacijski problem samo francosko-nemški. Svet prerad pozablja, da bi popolno ertanje reparacij silno zadelo mnoge države. Čisti prebitek neke države (Jugoslavije), vpisan v Youngov načrt, znaša na primer 70 milijonov zlatih mark; ta država je lahko prenesla Hooverjev moratorij samo s pomočjo francoskega posojila. Reparacijsko vprašanje je vprašanje evropskega gospodarstva.« Tako uradno poročilo francoske delegacije v Lozani. Francosko stališče se torej povsem krije s stališčem, ki ga je zavzel g. Marinković; zato smo prepričani, da je naša stvar v dobrih rokah.

Dunajska vremenska napoved: Oblačno, od časa do časa dež, nižja temperatura.

Zagrebska vremenska napoved: Oblačno, toplo z nevihtami.

Lausanne, 21. junija. tg. Danes se je v Lausanne največ govorilo o avtomobilski vožnji, h kateri se je Herriot večer zvečer odločil kar nenadoma in se ponoči odpeljal v vasico Morges med Lausanneom in Zenevo, kjer se je sestal z ameriškim delegatom na razorožitveni konferenci, poslanikom Gibsonom in s Paulom Boncourjem. Vzrok za to nenadno odločitev, o kateri so se širile najneverjetnejše vesti, je bil zelo energični telefonski razgovor, ki ga je imel v nedeljo Hoover z Gibsonom. Da naj se enkrat z največjim poudarkom opomni evropske državnike na to, da je ameriško stališče neizpremenljivo, t. j. brez razorožitve in brez sporazuma glede reparacij ne bo Amerika popustila nobenega dolga. Nekateri celo pripovedujejo, da je Hoover priporočal Gibsonu, naj odpotuje iz Zeneve, če se razorožitvena konferenca ne bo končno zadostno pospešila. Nato je bil dogovorjen sestanek v Morgesu, s katerega se je Herriot vrnil v Lausanne šele po polnoči. Kakšen je bil uspeh tega sestanka, je negotovo, nedvomno pa je, da se je bistveni del razgovora sukal okoli želje Hooverja, da se zmanjša oborožitev na morju, t. j. da se Francija in Italija pridružita londonskemu pomorskemu dogovoru, in da se zmanjša število vojske na suhem. Po poročilu francoske delegacije so tozadevna pogajanja v ugodnem teku.

Tudi male države se gibljejo

Lausanne, 21. junija. AA. Razen pogostih razgovorov med zastopniki Francije in Velike Britanije se opaža živahen kontakt tudi med drugimi delegacijami.

Včeraj so konferirali ministri držav Male antante gg. dr. V. Marinković, dr. Beneš in g. Titulescu. Prav tako se opaža živo delovanje držav, ki so podpisale dogovor v Oslu. Ta dogovor Bel-

V Bolgariji zopet nekdo izginil

Cankov kliče močno vlado

Sofija, 21. junija. AA. Urednik lista »Zemljodelsko znanje« Denikostov, je bil prošle nedelje aretiran na železniški postaji Kaspican, ko je hotel potovati v Novo selo, kjer je imel govoriti na zemljoradniškem zborovanju.

Današnji popoldan. listi pišejo, da niso mogli dobiti od ravnateljstva sofijske policije ne od notranjega ministristva do danes nikakih vesti o aretiranem novinarju. Listi pri tem naglašajo, da je sporočil okrož. upravitelj v Sumenu, da je Denikostova interniral po nalogu iz Sofije v Stari Zagori. Toda policija v Stari Zagori je sporočila, da aretiranega Denikostova niso privedli v Stari Zagoro. Zaradi negotovosti usode aretiranega novinarja se v Sofiji domnevajo razne stvari.

Sofija, 21. junija. AA. Bivši predsednik vlade Aleksander Cankov se je včeraj udeležil v Bur-

Cela vas poklona

London, 21. junija. AA. Reuter poroča iz Lwowa, da so sovjetske čete v vasi Turbezdozovo pobile vse tamošnje prebivalstvo, nad 4000 oseb. Vas leži v sovjetski Ukrajini in ni hotela oddati predpisanega presečka živine in pridelkov. Kazenska espedicija GJU-ja je ravna neusmiljeno in je pobila staro in mlado. Naposled je ekspedicija vas še zažgala.

Anarhija v Cili traja dalje

Newyork, 21. junija tg. Glavno mesto Santiago de Chile je preživelo zelo viharno noč. Prišlo je do hudih uličnih bojov, v katerih je bilo po avtentinih vesteh 25 oseb ubitih, 75 pa ranjenih. Davila noče dati vajeti iz rok in postopa proti komunistom brezobzirno. Na strehi in balkonu predsedniške palače je postavil strojne puške. V Santiagu in Valparaisu so bile čete ojačane. Stavkujoči šoferji so zažgali vozove cestne železnice. Vlada pa je odredila aretacijo 32 častnikov.

gije, Holandske in skandinavskih držav je za podonavske države v toliko važen, ker so države-podpisnice tega dogovora nasprotno preferenčnemu sistemu. Belgijska delegacija bo kot predstavnica države, ki se edina izmed omenjenih držav uradno udeležuje lausanske konference, predložila važen predlog v zmislu dogovora v Oslu, in sicer v imenu vseh držav-podpisnic tega dogovora.

Težkoče tudi v Zenevi

London, 21. jun. Z. Dopisnik »Timesa« je zvečer, da je Francija sklenila, da odstopi od svojega predloga za ustanovitev vojske zveze narodov. Na ta način bi bila torej odstranjena umetna zapreka, ki je onemogočala vsak poskus dela na razorožitveni konferenci. Dopisnik »Morning Post« javlja, da obstoji še ena zapreka, ki je vprašanje francoske varnosti. Herriot noče nikakor popustiti in pri vsaki priliki poudarja vprašanje politične varnosti. Značilno je, da stališči Italije in Nemčije stalno soglašata in da sta podobni tudi stališču Velike Britanije. Upati pa je, da bo radi pritiska s strani Amerike prišlo v Zenevi prej do sporazuma kakor pa v Lozani.

Mnenje ameriškega gospodarstvenika

Newyork, 21. jun. Z. Na banketu ameriških reklamnih zvez je imel predsednik Buttler govor, v katerem je naglasil, da so vojni dolgovi in reparacije glavni vzrok sedanje svetovne krize. Za podaljšanje krize bodo nosile glavno odgovornost Francija in Združene države. Dolžnost kongresa je, da zavre svetovno gospodarsko krizo, in sicer na ta način, da revidira svoje dosedanje stališče v reparacijskem vprašanju in v vprašanju vojnih dolgov.

gasu velikega javnega zborovanja svojih pristašev. Med navzočimi je bilo tudi mnogo zemljoradnikov. Ko je Cankov prišel govoriti, so ga prisotni zemljoradniki sprejeli z vpitjem in vzkliki: Dolj ubijalec naroda!

Nato je prišlo do velikega prerekanja med pristajši Cankova in zemljor., začeli so se ogorčeno pretepsti s stoli in palicami, kar je trajalo skoraj četrt ure. Naposled se je policiji z muko posrečilo vzpostaviti red in mir in izprazniti dvorano od zemljoradnikov. Več oseb so pri tem aretirali.

Nato je imel Cankov oster govor proti sedanjemu vladnemu narodnemu bloku. Naglasil je, da je treba sedanjo vlado vreči in jo zamenjati z vlado močne roke.

Rekonstrukcija avstr. kabineta

Dunaj, 21. jun. tg. Pričakovati je, da se bo prihodnji teden, ko se vrne državni kancler iz Lozane, dr. Dollfussova vlada deloma spremenila. Velenemci so se namreč izjavili pripravljeni, vstopiti v Dollfussov kabinet, v katerem so do sedaj samo krščanski socialci, Landbund in Heimwehr. Heimwehrovec dr. Jacoung bo, kakor se čuje, odstopil prometno ministristvo Velenemcu Hamplu, sam pa bo prevzel ministristvo za javno varnost, dočim bo dosednji voditelj tega ministristva dr. Ach zopet prevzel svoje uradno mesto pri pošti.

V Franciji bodo redukcije

Pariz, 21. jun. AA. V poučenih krogih sodijo, da vlada ne bo predlagala v parlamentu znižanja uradniških plač, pač pa redukcijo osebja.

Proces proti Gorgulovu

Pariz, 21. jun. Z. Proces proti Gorgulovu, ki je bil določen na 11. in 12. julija, je odgoden na drugo polovico istega meseca. Proces bo pred pariškim porotnim sodiščem.

Mehko
palmira - milo
olepšuje.

Veličastni sprejem papeževega legata

Sprejem v Angliji

Dublin, 21. junija. Irska je papeževega legata za 31. mednarodni evharistični kongres, kardinala Lorenca Lauri, sprejela z izredno slovesnostjo v morju cvetja, med topovskimi streli in salvami ter ob navdušenih vzklikih ogromne množice ljudstva.

V angleškem pristanišču Folkestone so sprejeli legata in njegovo misijo angleške civilne in vojaške oblasti, med njimi londonski župan (lord-majors) in visoki irski komisar v Veliki Britaniji. Jako število so bili zastopani katoličani, ki so prišli nalašč iz Londona, da pozdravijo zastopnika sv. očetja že ob prihodu v Anglijo. Pa tudi protestanti so se zbrali v velikem številu in kardinala-legata spoštljivo pozdravljali. Od leta 1908 je kardinala-legata pozdravila množica katolikov in protestantov. V Londonu so papeža pozdravili vitezi sv. Kolumba. Nato se je vlak odpeljal v Chester, kjer je kardinal Lauri prenočil.

Sprejem na Irskem

V Chesteru, ki leži na kanalu sv. Jurija, se je kardinal-legat drugo jutro vkrcal na posebno ladjo, ki jo je poslala irska vlada in katera je bila siljajno okinčana. Sredi kanala so se pojavile na obzorju tri eskadre irskih letal, ki so se bile dvignile z aerodroma v Dublinu, in so spustile na ladjo šope cvetja ter pozdravne listke. Potem so letala, formirana v obliki križa, spremljala ladjo do Dunlaogaire, dublinskega pristanišča, ki je od pravega mesta oddaljeno 8 milj. Ko je ladja vrgla sidro, so se podali na ladjo po stopnicah, pogrnjenih z rdečo preprogo, nadškof dublinski in primas irski, predsednik in člani izvršilnega odbora kongresa ter predstavniki civilnih in vojaških irskih oblasti. Papežev legat je sprejel prvi pozdrav Ircev v velikem salonu, nakar se je podal na kopno. Ta dogodek je pozdravilo 21 strelav iz topov.

Dr. Erhartič umrl

Dunaj, 21. junija. Tg. Legacijski tajnik jugoslovanskega poslanstva na Dunaju dr. Stan-ko Erhartič, ki se je včeraj z avtomobilom ponesrečil pri Dunajskem Novem mestu, je davi ob 2 umrl v mestnem sanatoriju v Dunajskem Novem mestu. Zlomljeno je imel spodnjo stran lobanje in prsni koš stlačen. Njegova soproga ima razrezano lice in odrgnjeno kožo na glavi, pa bo najbrže lahko že v par dneh zapustila sanatorij. Ko so na Dunaju zvedeli za nesrečo, se je odpeljalo v Dunajsko Novo mesto več uradnikov poslanstva in stariši dr. Erhartičeve žene.

Kakor poročajo očividci, se je že v Brucku ob Muri opazilo, da je dr. Erhartič, ki je sam vodil avtomobil, vozil prehitro. Okoli 8 zvečer je hotel pri Neunkirchenu prehiteti avtomobil, ki je vozil pred njim. Na njegove ponovne signale mu je končno sofer sprednjega avtomobila dal znamenje, da ga lahko prehiti. Do tega pa ni več prišlo. Erhartičev avtomobil, ki je vozil prehitro, je začel preveč na desno, začel je drseti in zdrknil v cestni jarek, kjer je držal še 20 m dalje, se postavil pokonci in udaril ob drevo cestnega drevoreda. Dr. Erhartič in njegovo soprogo je s sedeži vred vrglo iz voza ter sta oba obležala nezavestna na tleh.

Dr. Erhartič, ki je star 40 let, zapuščal poleg vdove tudi dva otroka v starosti 3 let in 8 mesecev. Vest o njegovi tragični smrti je v dunajski družbi povzročila odkritosrčno sožalje in so se številne oficijelne in privatne osebnosti tekom dneva prijavile v jugoslovanskem poslanstvu, da izrazijo svoje sožalje.

Odlikovani slovenski orožniki

Belgrad, 21. junija. I. Na zadnji slavi orožniškega poveljstva, ki se je proslavila na zelo svečan način, so bili med drugimi odlikovani tudi sledeči slovenski orožniki: Ivan Marušič, Ivan Velikonja, Franc Kosmač, Franc Pratenšek, Ivan Presek, Anton Mohor, Ivan Triglav, Anton Žnidar in Josip Pangerič. Vsem imenovanim orožnikom je izročil nagrade poveljnik orožništva, divizijski general Dušan Marković, ki jih je nato v daljšem govoru vzdobujal in bodril k pridnemu delu.

Važno za naš lesni izvoz

Belgrad, 21. jun. AA. Vlada francoske republike je izdala važen sklep za našo izvozno trgovino. Ta sklep se tiče kontingenta za izvoz lesa v Alžir.

Kakor znano, je bil ta kontingent poprej globalno določen in se je naglo izčrpal. Zato jugoslovanski izvozniki niso mogli v prvem tromesečju tega leta izvoziti v Alžir tisto količino lesa, ki bi odgovarjala četrtini celoletnega kontingenta, dovoljena naši državi po obstoječih francoskih predpisih (42.000 ton), in so zato v tem razdobju mogli izvoziti samo 8.362 ton, medtem ko je v prvem tromesečju znašal kontingent 10.500 ton.

Po sklepu generalnega guvernerja Alžira z dne 30. aprila t. l. pa so se izpremenila določila glede kontingentiranja uvoza lesa v Alžir. Po teh določilih se ne odmerja več globalni kontingenti, nego posebni kontingenti za vsako državo. Nasi državi se s tem dovoli 10.500 ton na tromesečje. Raven tega se Jugoslaviji dovoli, da bo smela izvoziti v Alžir še tisto količino, ki ji manjka do polnega tromesečnega kontingenta, ki ga ni mogla izrabiti v prvem tromesečju t. l.

Naše vino

Belgrad, 21. jun. AA. Kmetijska vzorna in kontrolna postaja v Mariboru je poslala oddelku za rastlinsko proizvodnjo kmetijskega ministrstva poročilo o izvozu vina za mesec maj. Po tem poročilu se je izvozilo 54.269 litrov vina, ki je šlo v Avstrijo, Češkoslovaško in na Holandsko.

Svečan sprevod

Na vsej poti 8 milj je pozdravljala kardinala ogromna množica ljudstva, dočim je vojaštvo izkazovalo časti, kakor pripadajo vladarjem. Kardinal se je peljal v svečani karosi. Ogromen sprevod so otvorili konjeniki, katerim sta sledila dva avtomobila, za njima pa karosa s papeževim segatom in irskim primasom. Njima so sledili avtomobili s predstavitelji oblastev, ob straneh karose so jahali konjeniki v svoji novi rdeče-modri uniformi in s pategnjenimi sabljami.

Ob prihodu v mesto je pozdravil legata župan in predstavitelji drugih oblasti, nakar je sprevod šel po glavnih ulicah Dublina. Špalir je tvorilo na stotine tisočev ljudi. Pred katedralo so čakali legata vsi irski škofje. Legat je s škofi in ostalim občinstvom vkorakal v cerkev med petjem himne »Protektor noster«.

V katedrali

V katedrali so bili zbrani predstavniki vseh civilnih in vojaških oblasti Irske ter predstavniki vseh kulturnih in verskih društev. Okoli oltarja so bili zbrani vsi kardinali, ki so došli iz inozemstva, med njimi nadškof iz Palerma, nadškofje iz Bostona, Newyorka in Philadelphije, nadškof pariški, primas belgijski, primas poljski, primas nemški in drugi. Kardinal je z oltarja podelil množici svoj prvi blagoslov.

21. t. m. je irska vlada priredila v čast papeževemu legatu grandiozen sprejem v St. Patrick Hallu, kjer je legata sprejel predsednik irske republike de Valera z vsemi člani kabineta in predstavniki najvišjih oblastev. Sprejema so se udeležili tudi vsi poslaniki, ki so akreditirani pri irski republiki. Manjkal je samo angleški generalni guverner Mac Neil.

Političen incident

Ta dogodek se zelo komentira in je vplival kot nepotrebna disonanca, katero je zakrivil de Valera, ki predstavnika Anglije ni povabil na recepcijo. Irski primas je privatno pa zelo energično zaradi tega pri irski vladi protestiral, obžalujoč, da se skuša politično vprašanje mešati z mednarodno versko prireditvijo. V sredo zjutraj se odprla prva seja kongresa.

Hitler grozi

Berlin, 21. junija. Z. Po pisanju »Deutsche Tageszeitung« je obiskal snovi Adolf Hitler notr. ministra, barona Gayla in ostro protestiral proti temu, da se južno-nemške države upirajo novim najnim naredbam, katere je izdala državna vlada in s katerimi se dovoljuje nošenje uniforme in zopetni obstoj nacionalsocialističnih napadalnih oddelkov Adolf Hitler je zagrozil notranjemu ministru, da ima lahko ta odpor zelo resne posledice, ki so se že pokazale pri zadnjih dogodkih v Kölnu in Münchnu.

Katalonci se posvetujejo

Barcelona, 21. junija. AA. Ker se katalanski parlamentarni zastopniki mude trenutno večinoma v Barceloni, so imeli te dni več sestankov. Predsedoval je polkovnik Macia. Sestanka so se udeležili poslanci republikanske levice v Kataloniji, radikalne katalonske stranke, republikanske socialistične stranke in skupine katalonske neodvisnosti. Dostop na sestanke je bil prepovedan le enemu poslancu in sicer, ker je v parlamentu nastopil za separatizem. O sestankih so varovali največjo tajnost. Doznava pa se, da so razpravljali o katalanskem statutu.

Grški demanti

Atene, 21. junija. AA. Danes je bil objavljen uradni komunike, ki demantira trditve Papastanasia o primeri neposlušnosti v vojski. Takih slučajev, pravi komunike, ni bilo.

Srečno ameriško uradništvo

Washington, 21. jun. Z. Senat je sprejel načrt predsednika Hooverja, ki predvideva petdnevno delo v tednu za del uradništva. Druge skupine državnih uradnikov bodo morale na enomesečni dopust, ki pa bo plačan. Demokratični predlog, da se splošno znižajo uradniške plače za 10 odstotkov, je bil odklonjen.

Najstarejši nemški škof umrl

München, 21. jun. AA. V Eichstättu je preminul škof Leo von Mergel, najstarejši nemški cerkveni dostojanstvenik. Bilo mu je 84 let.

Občni zbor bivše Južne železnice

Dunaj, 21. jun. Tg. Danes je bil občni zbor podonavsko-savsko-jadranske železnice (bivša Južna železnica), na katerem se je soglasno sprejel predlog upravnega sveta, kako naj se porabi čisti dobiček v znesku 252.140.13 zlatih frankov. 5 odstotkov bo dobil rezervni fond, ostanek pa se bo porabil za fond za osnivanje kapitala. Prečital se je tudi dopis madžarske vlade, ki javlja, da bo madžarska državna železnica dne 1. julija prevzela madžarske proge bivše Južne železnice.

Alfonzovo premoženje zaplenjeno

Madrid, 21. junija. AA. Vlada je definitivno zaplenila imetje bivšega kralja Alfonza XIII., vredno 40 milijonov peset.

Odlikovanje

Belgrad, 21. jun. AA. Z ukazom Nj. Vel. kralja in na predlog ministra za pravosodje je odlikovan z redom jugoslovanske krone IV. stopnje dr. Radoslav Dobričić, državni tožilec v IV. skupini II. stopnje na državnem tožilstvu v Sremski Mitrovici.

Belgrad, 21. jun. AA. Zbornica za TOI v Zagrebu naznanja, da bi mogla posredovati pri izvozu življenjskih potrebščin in podobnih proizvodov v Egipt (žitarice, moka, fižol, sadje, krompir, sir, mase, živina, alkoholne pijače itd.). Interesenti dobe naslove in podrobna navodila od zbornice pod št. 4127-1092.

Zadnja poročila:

Jugoslavija proti črtanju reparacij

Ameriška delegata v Lausanni

Pariz, 21. junija. Tg. Jugoslovanski zunanji minister dr. Marinković izjavlja v intervjuju v »Tempsu«, da za jugoslovansko vlado nikakor ne more pristati za anuliranje reparacij. Noben gospodarstvenik in noben strokovnjak ne more trditi, da Nemčija za vso bodočnost ne more več plačevati. Bodočnost se mora torej pustiti odprta. Jugoslavija more tem manj pripustiti anuliranje reparacij, ker je za svojo obnovo morala najeti velika posojila, katerih sama ne more anulirati. Treba je torej najti pravično in praktično srednjo pot.

Lausanne, 21. junija. Tg. Senzacija današnjega popoldneva je, da sta ameriška delegata pri razorožitveni konferenci poslanik Gibbons in senator Dawes vendarle našla pot v Lausanne. Prišla sta z angleško delegacijo in se sestala tam tudi s Herriotom. Kaže, da se predsedniku Hooverju zdaj vendar zdi važneje, da pride na konferenci v Lau-

sanni in Zenevi do pozitivnega uspeha, kakor da ostane Amerika nenaklonjena Lausanni. V stvari se zdi, da so pogajanja nekoliko napredovala. Radi dosedanjega zastoja so delegati malih držav postali že nemirni. Tako so danes delegati treh skandinavskih držav skupno z Belgijo in Holandsko izvršili demaršo pri predsedniku razorožitvene konference. Henderson jim je odgovoril, da upa, da bo glavno komisijo lahko sklical okoli 1. julija. Von Papen je danes dopoldne obiskal belgijskega ministrskega predsednika Renkina in sta najbrže govorila o sporazumu med Holandsko, Belgijo in Luksemburgom ter o načrtu tako zvanega božjega miru.

Bukarešta, 21. junija. Tg. Titulescu je iz Lausanne informiral romunsko vlado, da je v razgovoru s Herriotom dobil zagotovilo, da Poljska sama brez pristanka svojih zaveznic ne bo podpisala pogodbe o nenapadanju s Sovjetsko Rusijo.

Prirodoslovne razprave

Prirodoslovna sekcija Muzejskega društva za Slovenijo je pričela pravkar razpošiljati zaključni snopič I. knjige svojih Prirodoslovnih razprav. — Snopič prinaša trije znanstveni prispevki, ki jih pojasnjuje 38 slik in 7 tabel v avtotipiji. U. S. P. ter razpravlja na podlagi lastnih raziskovanj o embrionalnem razvoju ktenofora. Ktenofore ali rebrasi so izredno nežne kot steklo prozorne morske živalice, ki jih naših morskimi tokovi prinašajo v ogromnih rojih; njihovo telo je nadahnjeno z najnežnejšimi barvnimi odtenki, od temena sem pa se preliva in izpreminja v osmerih meridijanih v vseh mavričnih barvah, kedaj utripljejo v teh meridijanih namešene veslane pločke in jih obseva solnce. Zato prištevamo ktenofore najlepšim oblikam morske faune. Predvsem zanimajo ktenofore zoologa-strokovnjaka. Njih izredna pozicija v živalskem sistemu, sorodstvene vezi, ki jih na videz vežejo kar z dvema živalskima debloma, vse to že od nekdaj mika strokovnjake, da bi rešili uganko njihovega porekla. Svojsas so namestili ktenofore na podlagi grobo morfoloških podobnosti med mehovec ali celenterate in tamkaj so vsled vztrajnosti in komodnosti ostali do danes, podrobnejša raziskavanja njih ustroja in razvoja pa so dokazala nevdržnost te pozicije, obenem pa so odkrila zanimive vezi ki vežejo ktenofore z morskimi polikladi iz skupine črvov vrtinčarjev. Tu je zastavljen U. S. svojim delom. Preiskaval je embrionalni razvoj oblike Hormiphora ter v marsikaterem važnem pogledu izpopolnil ali pa popravil naše dosedanje znanje. Hkrati je opozoril na tako značilne vzporednosti v razvoju ktenofor in turbelarijev, da bo treba končno vendar slediti argumentacijam onih avtorjev, ki so že svojčas dokazovali sorodnost ktenofor in polikladov. Materialja za to delo je bil nabran v našem severnem Jadranu, deloma na ekspedicijah ladje »Vila Velebita« Delo je bilo izvršeno v zoološkem inštitutu ljubljanske univerze.

V drugi razpravi obdeluje dr. Stanko Karaman, kustos zoološkega muzeja v Skoplju, v svojem »5. prinosu poznavanja sladkovodnih amfipodov« amfipode podzemeljskih voda. Pobuda k tej monografiji je izšla iz Društva za raziskavanje jam v Ljubljani, ki je l. 1931 organiziralo znanstveno odpravo v veliko podzemeljsko jamo Vjetrenico v Hercegovini. Materialja, ki ga je nabral avtor v tej jami, in prispevki, ki so mu jih doposlali iz ostalih delov Jugoslavije, a tudi iz Čehoslovaške in Nemčije, je služil za podlago tej monografiji. Podzemeljski amfipodi so bili doslej jako nepopolno in neenotno obdelani. Karaman podaja izredno točne popise in karakterizacijo posameznih oblik v besedi in sliki. Sistematski donesek je izredno bogat. V dopolnem nemškem materialu je ugotovil in opisal Karaman tri nove vrste, na podlagi češkega materialja je postavil 2 novi sovrsti, v Vjetrenici sam pa je odkril novo vrsto nenakonočev Hadzia fragilis, ki ustanavlja obenem nov rod Hadzia. Te oblike se pridružuje nova vrsta Hadzia giorgievici iz Skoplja. V okviru pri nas jako razširjene vrste Niphargus iliđensis opisuje Karaman iz Stražišča pri Kranju novo sovrsto Niphargus iliđensis slovenicus. Poleg morfološko-sistematskih podatkov prinaša ekološka opazovanja in misli o genezi posameznih oblik. S to razpravo so postali podzemeljski neenakonočni Jugoslavije preiskani boljše, kakor iz pretežne večine ostalih evropskih dežel.

V zadnjem prispevku se bavi Ivan Rakovec z »miceensko javno kamniškega predgorja«. Ob začetku miceenske dobe je Panonsko morje znova udrl višje v teritorij današnjih Savinjskih Alp, ki so v svojih velikih obrisih tedaj bile že izoblikovane. To miceensko morje jih je obliko od severa in juga in je tudi v dolini današnje Save seglo globlje proti Gorenjski. Bilo je to zadnje morje, ki je od obeh strani oblikovalo vznožje Savinjskih Alp. Uredilne tega morja so posebno izdatne v bližini Kamnika in zelo bogate okamenin. Po svojem značaju pričajo, da so nastale v bližini morskega obrežja. Na tem ozemlju, v gričevju, ki se razprostira med Pšato in Kamniško Bistrico, je pokojni župnik Robič dolgo vrsto let z vso verno nabiral okamenine. V določevanje jih je pošiljal grškemu paleontologu Hilberju. Robičeva zbirka je prešla v last ljubljanskega Narodnega muzeja. Tu jo je pregledoval avtor ter opazil, da mnogi eksemplari sploh še niso določeni, ali pa so določeni napačno, pri drugih zopet determinacija ne odgovarja več današnjemu stanju paleontološke vede, ki je odtele mnoge vrste razcepila v več novih vrst ali sovrsti. Zato se je Rakovec znova lotil miceenskega kamniškega materialja, ki ga je izdatno pomnožil na lastnih ekscurzijah v terenih. V svoji razpravi se ozira skoro samo na oblike, ki so ali regionalno nove ali pa ki jih je bilo treba, sledeč novejšim izsledkom, razcepiti na nove vrste in podvrste. Med opisnimi skolkami in polži, ki se jim pridružuje en rak, je ugotovil avtor 4 nove vrste in 2 sovrsti.

Prva razprava je pisana v slovenskem, ostali dve v nemškem jeziku z izvečkom v srbohrvaščini oziroma v slovensčini. Ta ali oni se je morda že vznemirjal ali pa se utegne še vznemirjati nad nemškimi jezikom nekaterih publikacij. Toda izsledki prirodoslovnih ved v publikacijah nimajo izrazito lokalnega značaja. Svoj edini smisel in pomen dosežejo šele v okvirju celokupne vede. Zato morajo biti pisani tako, da jih s pridom lahko uporablja specialist katerekoli narodnosti. Prav posebno pa tvorijo prirodoslovne vede že od nekdaj mednarodno občestvo, ki se trudi, da svoje izsledke na kar najbolj uspešen način posreduje strokovnjakom vseh narodnosti. Nemška prirodoslovna

Šahovski turnir

Praga, 21. jun. Tg. V Sliuču so se danes odigrale višee partije. Dočim je postala partija Walter-May takoj remis, je dr. Vidmar štiri ure skušal izkoristiti svoj boljši položaj proti Maroczyju, na koncu pa se je moral po 125 potezah zadovoljiti z remisom.

Stanje po osmem kolu: Flohr, Spielmann, dr. Vidmar 6 Pirc 5, Bogoljubov, Canal, Maroczy 4 in pol, Opočenski, Pokorny, Treybal 3 in pol, May, Walter 3, Engel 2 in pol, Rohaček pol.

Pošiljatve na Madjarsko

Belgrad, 21. jun. AA. Po sporočilu v Zeleniškem in prometnem vestniku, uradnem listu madžarskih prometnih ustanov, z dne 16. junija t. l. je madžarska vlada odredila na podlagi protokola o mednarodni konvenciji o prevozu blaga po železnicah z veljavo od 25. junija t. l., da smejo madžarske železnice na obmejnih postajah sprejemati počasnovozne, brzovozne in ekspresne pošiljke, izročene v prevoz na postajah v inozemstvu za postaje na Madžarskem samo tedaj, če te pošiljke pri dostopu v Madžarsko niso obremenjene z nikakimi troški. K temu dostavljajo madžarske državne železnice, da bodo gornjo omejevalno odredbo s svoje strani izvajale samo pri pošiljkah, ki bodo izročene v prevoz po 30. juniju t. l. Zato morajo biti železniške pošiljke omenjene vrste, namenjane postajam v Madžarski po 30. juniju t. l. frankirane od državne meje, to je vozarina in vsi troški do državne meje morajo biti plačani vnaprej pri izročitvi pošiljke v prevoz.

Kopalni vlaki

Promet kopalnih vlakov Ljubljana—Škofja Loka in Ljubljana—Ježica.

V letošnji kopalni sezoni bodo vozili ob ugodnem vremenu redno kopalni vlaki po znižani ceni, da se omogoči kopanje tudi manjšim imovitim slojem.

Kopalni vlak Ljubljana—Škofja Loka bo vozil vsak dan t. j. ob delavnikih, nedeljah in praznikih, kopalni vlak Ljubljana—Ježica pa samo ob nedeljah in praznikih. Kopalni vlak Ljubljana—Škofja Loka bo odhajal iz Ljubljane gl. kol. ob delavnikih ob 14. uri 20 min., ob nedeljah in praznikih pa že ob 13. uri 15 min. Povratek kopalnega vlaka v Ljubljano gl. kol. bo vsak dan ob 18. uri 53 min.

Kopalni vlak Ljubljana—Ježica bo odhajal ob nedeljah in praznikih iz Ljubljane gl. kol. ob 12. uri 47 min. in se bo vračal iz Ježice ob 19. uri 29 min.

Kopalni vlaki bodo vozili samo ob ugodnem vremenu. Ako bo trajalo sedanje vreme dalje, prične voziti kopalni vlak Ljubljana—Škofja Loka v soboto, dne 25. junija t. l. kopalni vlak Ljubljana—Ježica pa v nedeljo 26. junija t. l.

Občinstvo se bo vsak dan obveščalo o prometu kopalnih vlakov potom posebnih tablic. V vezi na gl. kolodvoru in na gor. kolodvoru ter v izloženem oknu »Putnika« v palači ljubljanske kreditne banke na Dunajski c. št. 1 bo vsak dan, kadar bo vozil kopalni vlak, od 9. ure dalje razbočena tablica z napisom »Danes vozi kopalni vlak Ljubljana—Škofja Loka (oziroma Ljubljana—Ježica) odhod ob 14. uri 20 min. (15. uri 15 min)«.

Za kopalne vlake se bodo izdajali posebni vozni listki s 50% popustom po tehle cenah za obe smeri, t. j. za tja in nazaj:

Ljubljana—Medno Din 3.50, Ljubljana—Medvede Din 5.50, Ljubljana—dorenja vas—Retce Din 7.—, Ljubljana—Škofja Loka 7.—, Ljubljana—Ježica Din 3.50.

Razpisi služb

Kr. banska uprava dravske banovine v Ljubljani razpisuje na podlagi razpisa ministrstva za socialno politiko in narodno zdravje z dne 15. junija 1932, S. br. 10: 234 službo sreskega sanitetnega referenta pri sreskem načelnstvu v Metliki. Prosilci morajo izpolnjevati splošne pogoje za sprejem v državno službo ter imeti staž. Prošnje je vlagati neposredno pri sanitetnem oddelku ministrstva za socialno politiko in narodno zdravje, do 8. julija 1932.

Kr. banska uprava dravske banovine v Ljubljani razpisuje na podlagi § 43 zakona o zdravniških in § 21 zakona o bolnicah pri splošni bolnici v Mariboru dve mesti zdravnikov — uradniških pripravnikov. Prosilci za ti službi morajo izpolnjevati splošne pogoje za sprejem v drž. službo in morajo dokazati, da so dovršili zdravniško pripravniško službo (staž). Predpisano kolkovane prošnje, opremljene z zahtevanimi in zadostno kolkovanimi prilogi, je predložiti kr. banski upravi v Ljubljani do 10. julija 1932.

revije prinašajo n. pr. angleške in francoske pripevke. Naloga naše doraščajoče generacije pa je, da si osvoji francosko in jezikoslovnem in miselnem oziru v toliki meri, da bo sposobna svoje izsledke in misli izraziti tudi v francoskem jeziku.

Iz priloge je razvidno veliko število znanstvenih časopisov, ki jih dobiva Muzejsko društvo v zameno za svoje publikacije. Dotacije naših knjižnic in institutov ne zadoščajo niti za nakup najpotrebnejše znanstvene literature. Zato je za nas neprecenljive važnosti za zamenjavo pridobljena biblioteka Muzejskega društva.

Euharistični shod v Ptuj

Te dni se zbirajo ogromne množice vernikov v Dublinu na Irskem, da proslave euharističnega Kralja. Tudi iz naše okolice se je podal na Irsko gospod Ivan Razbornik, župnik pri Sv. Urbanu.

V istem času se hočemo tudi mi slovesno pokloniti Jezusu in presv. Rešnjem Telesu. Za euharističen shod v Ptuj dne 26. t. m. vlada po vseh župnijah ljutomerskega in ptujskega okraja ogromno zanimanje. Udeležba bo velikanska. Poleg domačih dveh župnij, ki štejeta 10.000 vernikov, je priglasih od Sv. Marka 1500, od Sv. Vida 1200, od Sv. Trojice v Haložah 600, od Sv. Urbana 600 udeležencev itd. Ptujski meščani se tega častnega obiska izredno veselijo in se bodo potrudili, da pokažejo svojo naklonjenost okolici. Na novo je priglasih tudi nekaj godb. Vsaka župnija dobi ob prihodu v mesto table z imenom župnije, dečka, ki bo table nosil, in enega reditelja.

Vsaka župnija naj se udeleži proslave s farno zastavo, pa tudi organizacije naj prinesejo seboj svoje prapore. Župnije naj se drže svoje napisne table in svojih zastav in naj se pokore svojim rediteljem.

Povabljeni pevcu imajo ob pol 9, pred shodom, skupno vajo v mestnem gledališču.

Požarne brambe, ki se proslave udeležijo, nastopijo pri procesiji skupno in pod svojimi prapori otvorijo popoldanski sprevid.

Župnije v pripravi za to slovesnost kar tekmujejo, ker neče biti nobena zadnja.

Naj 26. junija pokaže Ptuj s svojo slovesnostjo vso vdanost in ljubezen Kristusu Kralju!

Urološki oddelek ljublj. bolnišnice

V urologijo štejemo bolezni sečnih organov t. j. ledvic, mehurja, njihovih odvodnih cevi in pa njihovih priveskov. Ze začenši od prastarih dob človeške kulture srečavamo v zgodovini zdravilstva dokaze, da so se vedno in povsod nekateri zdravniki bavili samo le s to vrsto bolezni n. pr. s kamni v mehurju, z vodenico i. t. d. V zadnjih 50 letih pa — posebno odkar se je z izumitvijo cistoskopije omogočilo pregledati notranjost mehurja in študirati stanje in delovanje vsake ledvice za sebe — povzpela se je ta stroka do nepričakovane višine.

Sveveda je za uspešno delovanje na tem polju potrebno mnogo osebne skušnje, mnogo spretnosti in vešče z raznimi kompliciranimi instrumenti in raziskovalnimi metodami. To spretnost si more pridobiti samo zdravnik, ki ima priliko vsak dan in na množestvih bolnikov udeleževati se. Za to imajo vse večje bolnišnice in klinike za urološke bolezni posebne oddelke s šefi specialisti, ki se bavijo samo le s to panogo bolezni.

Tudi v ljubljanski bolnišnici se je ustanovil urološki oddelek — za enkrat samo kot privesek kirurškega oddelka zaradi pomanjkanja prostora in drugih lokalnih virov. Oddelek deluje že več kakor 9 let in sicer z velikim uspehom, kakor bodo morali s hvalečnostjo priznati pretni bolniki iz vseh krajev naše banovine, ki so v teku teh 9 let na urološkem oddelku ljubljanske bolnišnice zopet zadobili svoje zdravje.

Urološki oddelek je smatrali kot nujno potrebo naše bolnišnice in ima namen sprejemati v to stroko spadajoče bolnike iz vse banovine, da se jim zamore nuditi zdravniško pomoč po izkušenem, dobro izurjenem specialistu. Dokaz tej trditvi je od leta do leta naraščajoče število bolnikov, ki prihajajo od vseh strani na ta oddelek. Dolžnost za to poklicanih oblasti je, da oddelek razširijo in osamosvoje ter mu v primernih, moderno opremljenih prostorih omogočijo nadaljnje uspešno delovanje.

Primarij dr. Rihard Jug.

— Ob pričujočem se poapnenju krvnih cevi navaja raba naravne »Franz-Josef«-grenčice k rednemu odvajanju in zmanjša visoki pritisk krvi. Mojstri v zdravilstvu priporočajo pri raznih starostnih pojavih »Franz-Josef«-vodo, ker zanesljivo in milo odstranjuje zastajanja v kanalu želodčnega čreva in lenivo prebavo ter milo ublažuje razdraženost živcev. »Franz-Josef«-grenčica se dobiva v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Josip Jagodic:

Popotni spomini iz Bosne

(Nadaljevanje.)

Kongres se je tedaj začel. Vršilo se je vse po vrsti, po programu, ki je bil objavljen, in kakor je potem sproti poročalo časopisje. Žal, da »Slovenec« ni imel na kongresu posebnega poročevalca. Preskopa so bila kongresna poročila v njem. No, morda bi potem ne bilo tehle spominov. Bodi kakorkoli!

Ker ne maram navajati posameznih podrobnosti programa, se hočem omejiti na dve, tri podobe s kongresa.

Zvečer prvega dne je bil v stolnici cerkven koncert Ciril-Metodovega zbora iz Zagreba pod vodstvom mojstra Komarevkega. Znani umetniški rezone zbora, klasičen program, kvalitetno in kvantitetno vzoren zbor je privabil v stolnico morje ljudstva, ki ga cerkev, dasti je zelo velika, ni mogla sprejeti pod krov. Živo, silno živo je bilo v cerkvi pred koncertom. Množica je hrumela, šumela. Mi kaj takega nismo vajeni. Pri nas je ob takih koncertih po cerkvah tiho in mirno, kakor pri liturgiji. Tu pa je bilo, kakor na semnju. Nisem se mogel vživeti v misel, da smo v cerkvi. Sebe ob prvi točki se je ta množica umirila. Tudi med odmori je bilo potem mirno. Na sporedu so bili sami največji slovanski mojstri: Čajkovski, Pančenko, Kedrov, Bortnjanski, Lomakin, Nikolski. Zbor je prekrasno pel in nudil užitek prve vrste. Posebno lep so bili v zboru moški glasovi. Enako lepo je pel isti zbor naslednje dopoldne pri grškokatoliški rhierejski svečani liturgiji sv. Janeza Zlatoustu v

V obrambo načel človeškega dostojanstva

Resolucija svetovne zveze PEN-klubov

Na svojem IX. mednarodnem kongresu 1. 1931 v Hagu je svetovna zveza PEN-klubov sklenila nasloviti na vse vlade celega sveta poziv, s katerim jih opozarja na nujnost spoštovanja načel človeškega dostojanstva. Ta poziv je bil prioben v svetovnem dnevnem časopisu večina o božičnih praznikih 1931. X. kongres letos v Budapešti je ponovno podčrtal važnost teh načel. Naši belgrajski in zagrebški dnevniki so ob tej priliki z objavo te resolucije opozorili na važnost in plemenitost principov, ki jih zastopa PEN-klub. Rezolucija se glasi takole:

»Podpisani člani in častni člani nepolitične mednarodne zveze pisateljev z imenom PEN-klub, ki zastopa okrog 4000 pisateljev v 35 državah, si dovoljujejo spoštljivo opozoriti vse vlade na sledeče misli:

Od časa do časa žalijo in vznemirjajo svetovno vest poročila, sedaj iz te, potem iz one države, kako grdo ravnaajo z ljudmi, ki so iz političnih ali verskih razlogov v zaporu.

Opozarjamo, da so vlade v takih primerih še prav posebno dolžne čuti, da se v ravnanju s takimi jetniki ne žalijo zakoni človeškega dostojanstva.

Nadalje vlade nujno pozivamo, naj se zavedo, da nič ne vzbuja nejevolje sveta proti kakri državi tako, kot poročila o grdem ravnanju s političnimi in verskimi jetniki; dandanes tudi takega ravnanja

ni mogoče prikriti, temveč mora postati prej ali slej splošno znano.

Podpisi: **Amerika:** Gertrude Atherton, H. Seidel Canby, Alfred Deshield, Charles Caldwell Dobie, Will Irwin, Henry Goddard Leach, Edward Arlington Robinson. **Avstrija:** Felix Salten, Grete von Urbanitzky. **Belgija:** Max Deauville, Hubert Krains, Maurice Maeterlinck, Louis Pierard, Robert Vivier, F. Toussaint van Boeleere, Franz de Backer, E. de Bom, Cyriel Buysse, Herman Tierlinck, A. Vermeijlen. **Kanada:** George S. Brett, Pelham Edgar. **Anglija:** G. K. Chesterton, A. Ruth Frey, John Galsworthy, John Masefield, Gilbert Murray, Hermon Ould, C. A. Dawson Scott, G. Bernard Shaw, H. G. Wells. **Estonijska:** Johannes Semper, Gustave Suits. **Finska:** Arvid Järnefelt, V. A. Koskenniemi. **Francija:** Romain Rolland, Paul Valery, George Duhamel, Jules Romains, André Maurois. **Nemčija:** Theodor Däubler, Gerhard Hauptmann, Walter von Holländer, Thomas Mann. **Madžarska:** Dezső Kosztolanyi. **Islandija:** Gunnar Gunnarsson, Sigurour Nordal. **Indija:** Rabindranath Tagore. **Italija:** Benedetto Croce. **Jugoslavija:** F. S. Finžgar, Ivan Meštrović, Vladimir Nazor, P. Popović, Izidora Sekulić, Oton Zupančič. **Norveška:** Johan Bojer, Knut Hamsun, Sigrid Undset. **Palestina:** Ch. N. Bialik, Saul Tschernichowski. **Poljska:** J. Kaden Bandrowski, Ferdynand Goetel. **Škotska:** R. B. Cunningham-Graham, Margaret Sackville. **Švedska:** Selma Lagerlöf. **Išči:** Šalom Asch.

Čehi o naši Prosvetni zvezi

Česká osveta ročník XXVIII. unor 1932. 6. piše v članku: »Sedanje stanje slovenske ljudske izobrazbe v Jugoslaviji« izpod peresa Roberta Balasa sledeče:

»Raznovrstno in intenzivno je ljudsko vzgojno delovanje Prosветne zveze t. j. bivše Slovenske krščanske socialne zveze, ki ima središče v Ljubljani in v Mariboru. Njeno območje se krije s področjem ljubljanske in mariborske škofije, kajti organizacija je razdeljena po dekanijah in župnijah.

Na književniškem polju deluje predvsem s svojo glavno knjižnico: Ljudska knjižnica v Ljubljani, katera izkazuje 8.500 slovenskih, srbohrvatskih, nemških, čeških in drugih knjig. K temu pride še samostojni oddelek znanstvenih knjig, ki šteje čez 2000 zvezkov. Ta knjižnica vrši tudi vlogo posvetovalnice za svoje društvene knjižnice na deželi. Knjižnica ima tudi več potovalnih knjižnic med slovenskimi izseljenci v tujini. Na slovenskem podeželju pa deluje 250 krajevnih knjižnic, ki se dopolnjujejo iz središča. Izbor knjig za te knjižnice usmerja s svojim seznamom knjig, med katerimi je dosti prevodov iz češke literature.

Zelo sistematično deluje Prosветna zveza v gledališkem amaterstvu. Na deželi je samo v ljubljanski škofiji nad 200 gledaliških odrov. V njeni založbi je izšla lepa zbirka ljudskih iger, vodi izposojevalnice iger, kakor tudi gledaliških kostumov. Igra se zelo pridno, saj je bilo v l. 1930. 640 gledaliških predstav. V mariborski škofiji se je igralo na tamkajšnjih 120 odrih 256 iger.

Pri čem predavalnem gibanju ima znatno zaslug dobru urejena centrala diaprojektivov v Prosветni zvezi, katera izkazuje 236 serij z 8000 diaprojektivov, 45 serij filmskih diaprojektivov, dalje 26 praviljskih in 24 humorističnih serij. Razen tega ima Prosветna zveza 109 predavalnih filmov (Pathe Baby) ter 20 normalnih filmov po 2000 metrov dolžine.

Važno delo vrši Prosветna zveza, ker oskrbuje program ljubljanske radio-postaje. V tej funkciji je imela možnost organizirati potom radia ljudsko visoko šolo s sledečim delovnim programom:

- šolski radio (ki je v začetkih), poučevanje jezikov (tudi poljščine, esperantskega jezika, češčine) odmerjenih je bilo v ta namen 249 pol ur.
- Prirodopis, literatura, zemljepis, zgodovina v odmerjenih 336 pol ur.
- Kmetijska, delavska, trgovska, obrtniška in splošno gospodarska predavanja, skupno 101 predavanje.
- znanost in vera,
- zdravstvo, sport, godba in zabavni program.

stolnici. Liturgijo je ob številni asistenci opravil uniatski škof Njaradi, ki je s svojim krasnim tenorskim glasom zadivil vse navzoče. Obred sam pa je tudi tako lep, da ga ni mogoče pozabiti.

Bosna se je oddolžila velikemu nadškofu Stadlerju za zlati jubilej nadškofije s tem, da mu je postavila v katedrali spomenik. Odkritje tega spomenika je bila najslajnejša točka prvega kongresnega dne. Ob enajstih dopoldne so se zbrali v stolnici škofje in drugi odlični gostje. Večina ljudi pa je stala pred katedralo, kjer so iz megafona poslušali potek slavnosti. Svečanost je otvoril pevski zbor bogoslovcev z efektno Premrlovo kompozicijo »Nadbiskup Stadler«. Gospod Stanko je s skomponiral prav za to slavo. Bil je z njo zastopan kot edini slovenski komponist na kongresnih proslavah. (Pač, čul sem nekje tudi Hladnikovo: Presveto Srce slavo; a to je bilo vse.) Premrlova kompozicija, katere forma verno tolmači zamisel teksta, je bila izvedena zelo lepo in je napravila najboljši vtis. Po tej točki se je oglasil nadškof Šarić — poslušal sem pred cerkvijo na megafon — in rekel: »Ille erat lucerna ardens et lucens! On je bil luč žarka in svetla!« Z izbranimi besedami ga je nato slavil. Rekel je med drugim: »Nemci so neki dan postavili v Berlinu Goetheju spomenik in nanj zapisali: Goethe, der Eine. Goethe je eden v pesmi. Tudi mi bi mogli zapisati na ta spomenik: Stadler je eden. Eden je bil v ljubezni, eden v vršenju svojih dobrih del. Kar je Nemcem škof Katteler, kar je Belgijcem kardinal Mercier, kar je Italijanom kardinal Ferrari, kar je našim dragim Slovencem škof Slomšek, to je nam pokojni nadškof Stadler.« Ko je bil spomenik odkrit, se je oglasil nadškof Bauer in govoril o Stadlerju kot Hrvatju. Novo mi je bilo to, da je v cerkvi na koncu Bauerjevega

Redno prireja Prosветna zveza v Ljubljani prosvetne večere, tedensko v seziji jih je bilo 22. Kulturno organizatoričnemu vprašanju so posvečeni vsakoletni prosvetni dnevi, kakor tudi socialni dnevi. V področju Prosветne zveze deluje Pevska zveza, katera družji pevske zборе, ki so društveni odseki po deželi. Ta ima tudi izposojevalnico not in izdaja pevsko glasilo »Pevecc«. Prosветna zveza organizira v poletni seziji izlete in potovanja tako po Jugoslaviji, kakor v inozemstvo. Organizacijska publikacija je Vestnik Prosветne zveze.

Ker avtor znane spomenice ne more čakati, kakor sem vedno upal, da zadevo te spomenice razčisti sodnija, sem prisiljen vsaj glavne zadeve te spomenice pojasniti javnosti, da more ločiti resnico od neresnice.

Spomenica mi očita tudi sledeče pogreške:

1. da se je po moji krivdi preprečila zgradba tovarne peciva in keksov v zdravilišču.

V kolikor se more govoriti res o moji krivdi, je to, da sem se izjavil proti tej zgradbi. Tega pa nisem storil iz nasprotstva proti bivšemu najemniku, proti kateremu me ne morejo vezati niti čuti prijateljstva niti neprijateljstva, temveč iz razlogov, katerim bi se moral ukloniti vsak drug vester ravnatelj zdravilišča in kateri so sledeči:

a) bi se morala v slučaju zgradbe te tovarne za vedno zapreti zdraviliška pekarna in šest zdraviliških restavracij s kavarno in ostalimi živilskimi obrati bi bilo za vedno izročeno milosti in nemilosti privatnega podjetja;

b) ker nam je zdraviliška pekarna nosila na čistem dohodku že v prvem letu obrata, ko še ni bila povsem urejena in vodstvo še neizkušeno, mnogo več, kakor smo prejimali na najemnin in mora ta obrat postati za zdravilišče eden najboljših virov dohodkov, če pride pod spretno vodstvo in se dela po načrtu, kot je bil zamišljen. Ti dohodki pa ne bodo šli v žep privatnika, temveč v javno korist, kateri služi zdravilišče kot last banovine;

c) je moral biti za postopanje ravnateljstva merodajen tudi zakon o banjam, s katerim je bila že v bivši Srbiji prepovedana zgradba vsakršnih tovarnih v zdraviliščih, ki ne leže ravno v večjih mestih.

Ce bi se pa kljub tej prepovedi mogla dovoliti zgradba tovarne privatniku, ne more biti nikake ovire, da se dovoli tudi banovini razširitev

govora zadonel trikratno mogočen klic Slava! Sarajevski listi so pisali, da je bil ob obeh govorih prav posebno ganjen visolasi nadškof Jeglič, ki si je neprestano brisal oči. Škoda, da ob spomeniku še on ni izpregovoril besede! Kdo je bolje poznal Stadlerja, ko on!

Popoldne istega dne je bilo v narodnem gledališču prvo javno kongresno zborovanje. Velika dvorana je bila polna ljudi. Prisostvovali so zborovanju tudi vsi škofje z nuncijem na čelu. Najprej so bili na vrsti pozdravi. V imenu slovenskih katoličanov je pozdravil zborovanje ljubljanski škof Rožman. Rekel je, da bi mesto njega z vse večjo pravico mogel govoriti nadškof Jeglič, katerega veže na Bosno toliko spominov. Pri imenu Jeglič je dvorana zaorila v navdušenje in nadškof je — hočeš nočeš — moral na oder, da spregovori. Z živim temperamentom, ki ga vse doslej ni zapustil, je pozdravil z nekaterimi toplimi in ganljivimi besedami. Rekel je, da je prišel v Sarajevo, da se poslovi od Bosne, v kateri je deloval polnih 16 let. Tu se je od nadškofa Stadlerja naučil dela, trdne vere in zaupanja v božjo Previdnost. Nato se je dotaknil nekaterih svojih spominov na Sarajevo in na Bistricu, kamor je za časa svojega bivanja v Sarajevo tako često zahajal. Rekel je končno, da vsak dan za Bosno moli... Vse se je vrnal in razvnel, ko je govoril. Krepro je stopil preko brvi z odra v dvorano. Ploskanje je bilo nepopisno. Mi tako ploskati ne znamo. Tak vihar navdušenja človeka kar privzdiguje. »Pljesak kao more« pravijo Hrvati. Kadar pa morje buči in hrumi, je strašno. Tako ploskajo Hrvati. — Od Slovencev je še pozdravil P. Prešeren, asistent slovenskih pokrajnih Družbe Jezusove, ki je prišel na kongres kot zastopnik jezuitskega generala v Rimu. (Dalej.)

Naša akademska anketa

Se eno vprašanje naši inteligenčni mladini.

Na rešeto so Vas dejali, Vas mlade, stari moderci, ki hočete biti boljši od Vas. Kostu Vam pretpavajo, obisti preiskujejo, vest izprašujejo. »Zaenkrat je današnja mladina, o kateri dnevno slišimo in čitamo, nesposobna za vsako novo idejo« (»Slov.« 31. maja 1932). Takele morate požirati! Zares, debela je ta! Težak očitek. Umljivo, da ga ne morete liho vlakniti v žep. Da se ga otresate, da branite svojo čast. »Kdo se pa danes bolj intenzivno peča s socialnim vprašanjem v vseh mogočih oblikah, kakor naš študent od univerze pa globoko doli v nižjo gimnazijo? Kdo danes trepeče za narodove zaklade kakor slovenski študent? Kdo se pogloblja v probleme duhovne preobnove? Poleg onih, ki so za to poklicani, zopet študente.« (»Slov.« 11. jun. 1932.)

Bravo! Iminenito! Tako se odgovarja krivičnim očitalcem! Dobro ste se zastavili za svojo čast. Take mladine potrebujemo in se je radujemo.

Zato pa dovolite na temelju te Vaše izjave še eno javno vprašanje in prosim, da tudi javno nanje odgovorite:

Kaj se Vam zdi, Vi mladi borci, ki se intenzivno pečate s socialnim vprašanjem: je li treznostno vprašanje tudi en kos socialnega vprašanja? In sicer en zelo važen kos? Priznate li, da je reševanje socialnega vprašanja brez treznostnega prazno govorjenje, mahanje po zraku, ali vsaj zelo polovičarsko vprašanje? Morete li ali ne morete pritrčiti onemu sociologu, ki je rekel: Ohne Trinker reform keine Sozialreform? — Priznavate li Vi, ki trepetate za narodove zaklade, da je narodov zaklad ne samo jezik, narodni običaji, narodna pesem in ljudska umetnost in narodne pravice, marveč tudi naroda poštenje, treznost, varčnost, dostojnost, krepostnost? Spoznate li, da je pijančevanje in združena razuzdanost, podivjanost, pobijanje in klanje, narodni madež, narodna bolezen, narodna sramota? — Priznavate li Vi, ki se hvalevredno poglobljate v probleme duhovne preobnove, da je strženje ljudstva neogiben predpogoj duhovne preobnove, temelj moralnega in krepostnega življenja? Verjameste li, da je delo za treznost in ž njo združeno moralno povzdigo naroda ideal, vreden truda in znoja najboljših mož in najbolj brkljih fantov, vreden, da mu posvetite malo pozornosti in moči tudi Vi, mladi borci, naša inteligenčna mladina?

Odziva in odgovora prav lepo prosim tukaj v »Slovenec«.

Tudi eden starih.

Zadeve Rogaške Slatine

tega obrata, tako da bi se zaposlevalo enako števílo delavstva, da bi konsumiralo enako množino pridelkov tukajšnje okolice, da bi plačevalo enako visoke doklade itd. kot bi jih plačeval privatnik, samo da bi obenem z dokladami dobila za lastno uporabo torej javne koristi tudi zaslužek banovina in ne privatnik.

2. Zgradba gledališča, ki da je stala glasom spomenice en milijon dinarjev, ali kakor se že danes govori čez dva milijona dinarjev.

Ta zgradba je stala glasom zdraviliških knjig Din 540.000.— in je danes, ko se končno uredila, popolnoma pripravljena za prireditve vsake vrste, kot opero, gledališke predstave, kino itd. Znano je, da zgradbe za take namene stanejo milijone in je samo čestitati Rogaški Slatini, da ima danes s tako malimi žrtvami lepše gledališče, kot se morejo z njimi ponasati marsikatera večja mesta. Mala koncertna dvorana, ki nima predpisanih pogojev za kino in se nam je za ta namen dovolila samo začasnó, ter je v času, ko se najbolj rabi, tako vroča, da se težko odločijo gostje obiskati prireditve, je nemogoča predvsem za zvočne filme in bi se nam v ta namen tudi od politične oblasti nikdar ne bi bila dovolila.

3. Odstranitev hlevov iz centra zdravilišča.

Prejšnji hlevi s smrdečim gnajem, nebrojem muh in mrčesov, so bili oddaljeni komaj 10 metrov od najbolj obiskanega restavracijskega vrta. Če higieniki zdravilišča v svoji spomenici trdi, da je »stari hlev popolnoma odgovarjal«, potem prepričam javnost, da si sama napravi sodbo o takih higijeni.

4. Vprašanje vodovoda.

O opravičenosti predbacivanja spomenice, da nisem storil svoje dolžnosti glede povišanja množine pitne vode, naj sodijo številni strokovnjaki, ki so bili po mojem prizadevanju poklicani v zdravilišče, da iščejo potov in sredstev za rešitev tega vprašanja, priča naj pa tudi posvečanje vodovoda na Boču za čez 300 metrov globine deloma v starem deloma v novem rovu, na katerem smo gradili skoro vsako zimo in ki nam je dal najmanj dva sekunda litra nove vode, priča naj pa tudi novi vodovod, za katerega so bili načrti že odobreni, delo oddano in v teku, rezervar že dogotovljen, ko je avtor spomenice zapisal besede: »Vodovoda pa še vedno nimamo!«

To so glavne zadeve, katere mi očita spomenica in ki zadeva javne interese. Vse ostale stvari kot: da nisem zaveden Jugoslovanc, da podpiram državni sovražne elemente itd. se tičejo le moje osebe in spadajo pred sodni forum.

Zahvaljujem se Vam, velečenni gospod urednik, za objavo gornjih pojasnil ter beležim z najodličnejšim spoštovanjem dr. Fran Šter.

Čudna poša strele

Na dan sv. birme je splašala ljudi na Velikih Poljanah v ribniški dolini strela. Naenkrat se je iz črnih oblakov vila ploha med voltim grmenjem in treščilo je v dimnik hiše Ivana Pternela, št. 33. Domači so bili ravno pri kosilu. 21 letna hčerka je stregla in ravno, ko je odprla vrata kuhinje, je strela udarila v dimnik. Strela je šla od dimnika ob špiri in skozi obok v kuhinjo in tam oplazila domačo hčerko, katero so našli nezvestno ležati na hrbtu. Iz kuhinje je švignila strela po železni cevi na hodnik, od tam najbrž v gnoj, kjer pa ni poznati sledi. Strela je bila vodena, pravijo ljudje, ker ni užgala, pač pa je naredila gospodarju precejšnjo škodo, ko mu je vrgla raz streho okrog 200 kosov opeke, ki se je deloma razbila, streha pri dimniku pa se je zrušila na tla. Hčerko so spravili k zavesti, naslednji dan pa je iskala radi udarca po obrazu zdravniško pomoči v Ribnici.

Kathreiner
Kneippova sladna kava
priznana kvalitetna znamka

daje zdravo, ceneno in redilno pijačo za mlado in staro.

Naj se prireja Kathreiner z zrnato kavo ali brez nje, vsekakor je glavno, da mu se doda :Pravi „Franckov“ dodatek: kot najbolj poznano začimbo za kavo.

Otroci posebno radi pijo Kathreiner z mlekom in ga tudi prav lahko prebave.

Ljubljana

Cene mesu v Ljubljani

Ljubljana, 21. junija.

Cene mesu se zadnja dva tedna v Ljubljani niso bistveno spremenile. Govedina velja v mesnicah po mesu: I. vrste 12 Din, II. vrste 10 Din. Na trgu stane kilogram govedine I. vrste 10 do 12 Din, II. vrste 8 do 10 Din, III. vrste 6 do 8 Din. Goveji jezik po 12 Din za kilogram, vami 8 do 10 Din, pljuča 6 do 8 Din kg, jetra 6 do 12 Din kg, ledvice 20 do 22 Din kg, loj 2 do 5 Din kg. Teletina je: I. vrste po 14 do 16 Din kg, II. vrste 10 do 12 Din kg, jetra 20 Din kg, pljuča 12 Din kg, Svinjina je: I. vrste 14 do 18 Din kg, II. 9 do 12 Din, pljuča 8 do 10 Din kg, jetra 12 do 16 Din kg, ledvice 20 do 22 Din kg, glava 6 do 8 Din kg, parklji 4 do 6 Din kg, domača slanina je po 11 Din kg, hrvaška po 13 Din kg, salo po 14 Din kg, mešana slanina 12 Din kg, mast 15 do 16 Din kg, gnat 20 do 22 Din kg, prekajeno meso: I. vrste 16 do 18 Din kg, II. vrste 14 Din kg, prekajeni parklji so po 5 do 7 Din, prekajena glava 8 do 10 Din kg, jezik 20 Din kg. Kostrunje meso je po 6 do 10 Din kg. Jagnjetina je 16 do 18 Din kg. Kozličevina je po 20 Din kg. Konjsko meso je: I. vrste po 6 Din, II. vrste 4 Din kg.

Klobase so: krakovske po 22 Din, debrecinske po 22 Din, hrenovke 22 Din, safalade po 20 Din, posebne klobase po 20 Din, tlačenke 15 Din, sveže kranjske po 25 Din kg, prekajene kranjske po 24 Din kg, suhe kranjske 30 Din kg. Prekajena slanina je 15 do 16 Din kg.

Piščanci so po 15 do 20 Din kg, kokoši 25 do 30 Din. Domači zajci manjši 6 do 12 Din kg, večji 14 do 20 Din kg.

Ribe so: 1 kg karpas 20 do 24 Din, linja 24 do 30 Din, ščuke 20 do 30 Din, postrvi 50 do 55 Din, suleca 50 Din, klina 15 do 20 Din, mreže 10 do 15 Din, pečenke 10 do 12 Din kg.

IDEAL

pralnica, likalnica
Ljubljana, Kongresni trg 3
in Miklošičeva cesta št. 6

Kaj bo danes?

Opera: »Turandot«. Red D.
Filharmonija: II. javna produkcija gojencev drž. konservatorija.

Nočno službo imata lekarni: dr. Piccoli, Dunajska c. 6 in mr. Bakarčič, Sv. Jakoba trg. 9.

Skupina ameriških Slovencev — okrog 80 — se pripelje v Ljubljano v petek, 24. junija ob pol 9 dopoldne.

Razstava ročnih del ljubljanskih urušlinskih in obrtnih šol (vadbne, gimnazijske in učiteljske) je odprta v urušlinski telovadnici še danes ob 8 zjutraj dalje do 6 zvečer.

Matura na III. drž. realni gimnaziji v Ljubljani. K večeršnjemu poročilu moramo pripomniti, da je napravil zrelostni izpit tudi Banko Janec, sin dobro znanega ljubljanskega gostilničarja, kar je včeraj po pomoči izostalo.

Karitativna zveza v Ljubljani vabi vse dobrovoljne ljubljanske Vincencijeve in Elizabetinice, da se pridružijo pri pripravi karitativnega dela. V sredo 22. t. m. v belo dvorano hotela Union ob 8 zvečer na sestanek, pri katerem bo poročal predsednik KZ prior Učak o pomoči akciji Zveze v pretekli zimi. Sledil bo kratek referat zveziškega tajnika prof. Kordina. Več krščanstva uboženega. Poglavitna naloga sestanka, pa je da si začetno smernice na podlagi dobljenih izkušenj bližnje preteklosti za bodočo zimo. Obilna udeležba prijateljev karitativnega dela bo dobri stvari zelo koristila. Zarit prosimo za prav številno udeležbo. Predsednik KZ.

Postni urad Ljubljana 2 na glavnem kolodvoru je odsljedil odprti za telefonsko, telegrafsko službo in oddajo reklam, pisem od 7 zjutraj do 9 zvečer, kar bo občinstvo gotovo z veseljem pozdravilo. Za ostalo pošto službo: denarne pošiljke, paketi in dr. ostanejo dosedanje uradne ure.

Česenj je malo. Včeraj je bilo na trgu le malo česnja. Prodajalci so domače česnje prodajali po 6 Din kg, čeprav jih je tržno nadzorstvo pregovarjalo, naj jih dajejo po 5 Din. Občinstvu so se češnje tudi res zdele predrage, zlasti, ker so bile prejšnje dni po 4 do 5 Din. Zato je šla kupčija bolj slabo. Ako bi jih prodajalke dajale po 5 Din, bi jih gotovo vse prodale že v prvih urah, tako so pa imele še opoldne polne kosare in so jih morale dati popoldne na cesti in po hišah po 5 in celo po 4 Din kg. Včasih se trma res ne izplača. Domače češnje so letos slabo obrodile. Morda bo na trgu več domačih češenj, ko pridejo hrustavce s štajerskega, ki bodo gotovo nekaj dražje od sedanjih češenj.

Kulturni obzornik

PRODUKCIJA GOJENCEV NOVOMESKE GLASBENE MATICE.

Vršla se je 16. junija. Uspeh prireditve zasluži, da o njem zapišemo nekaj besed. Nastopile so gojenke in gojenci tukajšnje podružnice Glasbene Matice s klavirskimi in violinskimi točkami, gojenke in gojenci solo-petja, mladinski zbor in orkester. Klavir in petje poučuje gđ. Zora Ropas, violino in orkester g. Drago Sproč. Predaleč bi zašel, če bi hotel ocenjevati vse točke posamezno. Ugotoviti hočem le, da je bila ta produkcija vsakoli na primeru umetniški višini. Na klavirju smo slišali igranje na vseh stopnjah pouka, krono pa je posadila igri na klavirju gđ. Straškova z Lisztovim »Slavčkom«. V splošnem so bile vse klavirske točke prav lepo odigrane, tudi dovolj občutene, kolikor je dovolil instrument in tu pa tam mrazilno razpoloženje. — Goslačev je nastopilo manj, a vsem se je poznalo, da so v dobri šoli. Nismo pričakovali tolikšne gotovosti v igri in ritmu od tako majhnega violinista, kakor je bil Novak. Motili so pri nekaterih izjemah premalo jasni prijemi, katerim pa učitelj kaj težko pride do živga, ali pa jim sploh ne more priti. Najboljše je bilo igranje F. Kastelica, ki ima izbornen vseh, kar je za igranje na gosli glavni pogoj. V vseh drugih ozirih je bilo goslanje prav dobro.

Bolj mimo igranja me je zanimalo petje in sicer zaradi tega, ker ga ima v rokah učiteljica, ki je sama dovršila na konservatoriju vse pevske studije in s uspehom nastopala v operi in drugod. Pričakoval sem uspehov in ne zaman. Priznati je treba, da so solistični pevski nastopi domače glasbene šole bili dogodek za Novo mesto. Vsi trije solisti so vzornko odpele svoje pesmi. Gđ. Logarjeva zelo toplo in iskreno v nizki in srednji legi s polno zgoščenim glasom voljnega mezosoprana, ki ima lepo bodočnost; gđ. Marjanca Kastelčeva

Ribe plenijo. Na ljubljanski trg stalno dovažajo Dalmatinci morske ribe. Te ribe pa niso vedno v najboljšem stanju ter se sedaj poleti v vročini rade kvarijo. Te dni je tržno nadzorstvo zaplenilo 11 kg sardel, ki so skoraj že razpadale. — Ribe je tržno nadzorstvo poslalo v plinaro, kjer so jih sežgali. Občinstvo opozarjamo, naj bo v lastnem interesu pri nakupu rib previdno, ker znajo pokvarjene ribe povzročiti nevarne motnje v prebavi.

Po fanta sem prišel. Tako je povedal starejši mož, ki se je zglasil na socialnem uradu na magistratu. »Aha,« so dejali tam, »vi ste gotovo s Sladke gore, pa ste prišli po Rudolfa Brenčeta!« »Tako je,« je odvrnil prišlec. »Naš župan je že pošteno jezen zaradi smrkovca, ki povzroča takšne sitnosti in stroške občin!« Nič preveč vesel ni bil 11 letni Rudolf Brence, ko je spoznal v prišlecu nekega upokojenega železničarja, ki ga je občina poslala po begunčka v Ljubljano, samo da bo manj stroškov, ker železničarji imajo prosto vožnjo. — Vendar se je deček prav prijazno poslovil od »stričca«, namreč mesnega ječarja g. Jezovška, ki mu je skoraj teden dni dajal tako velike kose kruha in drugih dobrih jedil. Nato pa sta odšla proti kolodvoru, begunček in železničar. Deček se je že prišel sumljivo ozirati, morda bi se dal zopet kam pobegniti; toda spremljevalec ga je trdno držal »roko. Morda se mu res posreči, da pridev begunčca prav v domači kraj, če mu vnovič ne pobegne po poti?

Nesreča na nebotičniku. Na stavbi nebotičnika se je včeraj pripetila resna nesreča. 38-letni monter Maks Škerlj z Viča 1 je padel z lestve in si poškodoval desno nogo. K sreči padec ni bil globok. — Dalje je bolnišnica sprejela še tri ponesrečene. 56-letni kuharico Marijo Cimpermanovo iz Močnikove ulice 3 je nekdo udaril s poleonom po glavi in jo poškodoval. — Na cesti je padel s kolesa 20-letni delavec Andrej Sojer iz Podgorice pri Ljubljani in si zlomil levo ključnico. — 15-letni pastir Franc Pipan iz Senčurja pri Kranju je v hribu padel in si zlomil levo roko.

Po enem letu pojasnjen vlom. V kriminalu niso redki slučaj, da se kakšen zločin pojasni šele po dolgem času. Tak slučaj se je te dni posrečil ljubljanski policiji, ki je pojasnila vlom, izvršen pred dobrim letom dni. V noči na 12. marca 1931 je neki vlomilec razbil šipo izložbe puškarja Schifferja na Gosposveti cesti 12 in pobral iz izložbe vse razstavljeno orožje, to je šest revolverjev in več nabojev. Policija je tedaj vneto poizvedovala za storilcem, ker je sumila, da so orožje morda pobrali kakšni prevratni elementi. Sedaj ko se je stvar pojasnila, pa se je izkazalo, da je vlom izvršil sin nekega ljubljanskega obrtnika. — Na nedoltni mladeni trpi za manijo, ki jo pri mladini dostikrat opažamo, namreč za čudno ljubeznijo do orožja. Mladenič je orožje razpečal med svoje znanec, deloma pa ga prodal. Policija je našla prav vse orožje pri sedanjih lastnikih. Od tedaj pa do danes je orožje že večkrat menjalo svoje lastnike, vendar pa je policija ugotovila prav vse komplicirane poti pokradenega orožja in ga zaplenila ter vrnila pravemu lastniku. Kleptomanski mladenič pa je moral v sodni zapor.

10 %

Zaradi preselitve trgovine iz Sv. Petra ceste št. 3 v lastno hišo na Sv. Petra cesti št. 11 se prodaja vse modno blago 10 % ceneje. — Se priporoča tvrdka IGN. ŽARGI

Lestev imajo, tata pa ne. Že nekaj tednov je tega, kar je neznan tat poskušal vlomiti v hišo št. 8 na Mestnem trgu. Prišel je zadalj do Grada in prinesel s seboj lestev, jo pristavil k hiši in poskušal splezati skoz okno. Nekdo pa ga je moral slučajno preprečiti, zakaj tat je zbežal, pustil lestev pri hiši in vrv. Policija je poskušala na podlagi lestve najti vlomilca, pa se ji to ni posrečilo. Sedaj ima lestev in vrv, tata pa ne. Niti tega ne ve, čigava je 4 metre dolga lestev in 3 metre dolga vrv. Kdor pogreša tako lestev, naj se zgasi na policiji!

Policija lovi tržne tatove. Poročali smo o nadlogi tatov na živilskem trgu, ki so okradli že več kmetie in kupovalce. Policija je nato poostila kontrolo na trgu in je polovila več sumljivih žensk, za katere sumi, da so one vršile tatvine na trgu. Sedaj vodi policija strogo preiskavo in upa, da se ji bo res posrečilo razkriti tolpo tržnih tatov in tatice.

Zensko jopico je minulo nedeljo našel neki gospod na potu od Javornika do vrha sv. Jošta. Informacija se dobi v upravi »Slovenca«.

ni bila sicer tako topla, ali glas ima že dokaj izenačen in mehak celo v višini: obeta postati v tako dobri šoli odlična sopranistka; Andrej Jarc je ličičen tenorist po božji volji. Že prej dober pevec je dobil sedaj v šoli podlago, da postane zares imeniten tenorist. — Vsem trem čestitam!

Kljub manj akustični dvorani Sokolskega doma so se popolnoma uveljavili. Višek večera je bilo mladinsko petje. Zapeli so štiri E. Adamičeve mladinske pesmi (Jurjevanje, Kolesa, Tepežniki in Belokranjsko kolo), ki so sijajne skladbe, pa so jih tudi sijajno zapeli. Nemara je bilo med poslušalci malo ljudi, ki bi iz gladkega toka pesmic mogli čutiti, kako so nekatere težke, ker so kontrapunktilno zasnovane. Najbrže pa si nihče v dvorani ni mogel predstavljati, koliko je v teh navidezno preprostih pesmicah truda. To ve le tisti, ki je kdaj od blizu mogel pogledati v to delo. Mladinski orkester, nekoliko spopolnjen, je prijetno zaključil večer.

Gospodični Ropasovi in gospodu Dragu Sprocu čestitamo k uspehu. To, kar smo slišali, ni iskanje za umetnostjo, je marveč živa umetnost, ki jo sejeta v mlade duše. Njuno delo je polno idealizma, ki se plačati ne da. Veseli smo uspeha. Glasbeni Matiji pa priporočamo, naj si gđ. Ropasovo in g. Drago Sproca za vsak oceno zagotovi tudi zanprej. Dvignila sta Matično šolo na višino, ki je vredna priznanja.

L. P.

DR. IVANA TAVČARJA ZBRANI SPISI. I. ZVEZ. Uredil dr. Ivan Prijatelj. Tiskovna zadruga, v Ljubljani, 1932.

Izdaja Tavčarjevih zbranih leposlovnih spisov, ki je v obzretom vrstnem redu začela izhajati leta 1921 (s 6. zvezkom) v ureditvi dr. Ivana Prijatelja, je s tem prvim zvezkom zaključena. — Dasi je Tavčar sam kritično presojal svoje knjižno delo in cenil le tiste spise, katerih umetniška vrednost je neoporečna, za druge pa ni maral, da bi se ponatisnili, ker »sem jih pisal deloma v nezreli mladosti, deloma pa v poznih nočnih urah, kadar mi urednik Levec ni dal miru, in v hipih, ki sem

SHELLTAX sigurna smrt vsakemu mrčesu

Maribor

Z avtomobilom skoz dve zatvornici Čudovita nesreča mariborskega avtomobilista

Maribor, 21. junija.

Danes zjutraj ob svitu se je pripetila ob zatvornicah na Tržaški cesti, avtomobilska nesreča, ki se je le na čudežen način iztekla po sreči za prizadete. Okrog tričetrt na 4, ko se je pričelo dani ter je zastirala pogled na daljavo lahna soparica, je spustil čuvaj zatvornice, ker se je bližala lokomotiva. Ko je lokomotiva privzila od državnega mostu do prvih kretnic, je začel vodja močan tresk in v tistem hipu je švignila nekaj metrov pred lokomotivo črna masa čez tračnice z blazno hitrostjo. Po Tržaški cesti je pridrela osebnima limuzina z veliko hitrostjo. Sofer ni opazil, da so zatvornice spuščene, dokler ni privozil v neposredno bližino. Takrat je videl zatvornice zaprte in v neposredni bližini se lokomotivo. Dvojna nevarnost ga je vzpodbudila k blaznemu sklepu; še hitreje je pognal voz in kakor krogla je prebilo vozilo obe zatvornici, debeli skoro trideset cm ter močno okovan z železom, povrhu pa še zavarovani z železo

Zrelostni izpiti na drž. moškem učiteljskem v Mariboru. Pod predsedstvom min. odposlanca univ. prof. dr. K. Ozvalda se je vršil na tukašnjem drž. moškem učiteljskem od 8. do 12. junija učiteljski diplomski izpit, h kateremu je bilo pripuščanih 47 učencev petega letnika. Diplomski izpit je napravilo 81 kandidatov in sicer: Babič Matija, Cvetko Dragotin, Ferencak Mirko, Furar Franc, Grčič Svetko, Haber Alojzij, Horvat Stanislav, Hrabalek Janko, Jagrovič Adolf, Jordan Janko, Kert Josip, Kmetec Jožef, Kobolt Rudolf, Kocipec Peter, Kovac Anton, Krajnc Jožef, Križanič Franc, Lipavc Fr., Masten Martin, Radšel Alojzij, Schwarz Ivan, Smašek Emil, Sodin Konrad, Stropnik Ivan, Stukelj Ivan, Segula Pavel, Skrabl Alojzij, Vaupot Viktor, Vipavec Viktor, Zupane Franc, Zmave Andrej. Popravnici izpiti je dobilo 9 kandidatov, odklonjenih za eno leto je bilo 7 kandidatov.

Matura pri šolskih sestrah. Na ženskem zasebnem učiteljskem pri tukašnjih šolskih sestrah so dovršile učiteljski diplomski izpit: Julijana Bedjanič, Ema Božič, Josipina Cerkovnik, Vekoslava Drogenik, Elizabeta Ehrlich, Cerkova Grilanc, Justina Holobar, Angela Ilc, Vida Jagodič, Hilda Jamnik, Ana Kalan, Lucija Kok, Ana Koman, Valerija Koprive, Frančiška Košir, Antonija Krabonja, Helena Krušič, Helena Prislán, Matilda Raner, Frida Repovš, Cirila Rijavec, Marija Simončič, Antonija Slana, Marija Tomažič, Marija Turk, Julijana Vivod, Terezija Vršič, Marija Zebot, Kristina Zigart in Jožefa Zolger.

Smrtna kosa. V splošni bolnišnici je podlegel zavratni bolezni 21 letni posestniški sin Vinko Fideršek. Pogreb blagega mladeniča se bo vršil danes popoldne ob 16 v mrtvašnici na magdalensko pokopališče. Pokoj njegovi duši, preostali naše iskreno sožalje!

Knjižnica Delavske zbornice uraduje tudi v poletnih mesecih kakor običajno, dopoldne od 10—12, popoldne od 16—20.

15. obletnica meščanske šole. 2. državna dekliška meščanska šola (Cankarjeva ulica) bo priredila v ponedeljek, dne 27. junija t. l. v spomin petnajstletnice svojega obstoja javno akademijo v zavodov glasbeni sobi. Vstopnine ne bo. Hkrati bo razstava otroških izdelkov iz vseh predmetov.

Seja zveze mest se bo vršila v soboto v Zagrebu. Mesto Maribor bo zastopal mestni načelnik dr. Lipold. Na dnevnem redu je med drugim tudi načrt predstavitve k novemu občinskemu zakonu, ki bo za Maribor še posebne važnosti, ker si obeta od zakona inkorporacije okoljskih občin.

Mariborski plavalci in sabljači se zelo zanimajo za nedeljski prireditvi plavalne oz. sabljaške sekcije SSK Maratona. Sabljaške prireditve, h kateri pridejo odlični predstavniki tega športa iz naše države, pa tudi iz Grada, se vrši pod pokroviteljstvom bivšega župana dr. Juvana.

Smrtni sunek v objemu. Okrožni senat je razpravljal večeraj slučaj, ki se je odigral letos dne 10. aprila v Mali Zimici ter je povzročil sivočasno med prebivalstvom mariborske okolice obilo pozornosti. Pred sodniki je stal Franc Tertinek, posestniški sin iz Male Zimice, star šele 20 let. Usodnega dne se je pridružil obtoženec bratoma Jožetu in Francu Jakopecu v kleti, kjer sta imela oba shranjen jabolčnik. Tertinek se je nekoliko opil ter začel Jožeta Jakopeca izzivati. Ko pa so se napotili

mrežo. Na prvi zatvornici je avto gladko presekala železje, leseni drog pa je razbil na drobne kose. Druga zatvornica je počila na tri dele, železna mreža pa se je ovila okrog prednjega dela avtomobila. Zalel je vrgel avto še kakih 50 m dalje skoro do delavnice Marini, preden se je ustavil. Kot po čudežu sta odnesla oba vozača, lastnik Siter in trgovec Fokter, ki je avto šofiral, zdravo kožo ter nista dobila niti prask od zdrobljene varnostne šipe. Pa tudi avto je le malo poškodovan. Največ je trpel hladilnik, dočim je motor in ostalo skoro nepoškodovano. Da ni vozilo obeh zatvornic prebilo, bi običajno sredi tračnic in bi bila neizogibna katastrofa pod kolesi lokomotive. Kaj je vzrok nesreče, bo dognala še preiskava. Velika napaka pa vsekakor leži na zatvornici sami, ki še vedno ni razsvetljena, kljub tozadevnim številnim opominom z rdečo lučjo, ki je edina vidna v slučaju megle ali soparice, ki po navadi nastaja ob svitlitanju, na večjo daljavo.

proti domu, se je družba zopet pomirila in Jožef Jakopec ter Tertinek sta šla nekaj časa celo v objemu, držec se z rokami okrog vratu. Nenadoma pa je obtoženec podstavil tovarišu nogo, da je padel in nato še ležeč na padlem potegnil in odprl nož. V tem hipu je priskočil Franc Jakopec ter rekel: »Z nožem pa se ne bosta!«, nakar pa je že dobil sunek od Tertineka in sicer naravnost v sroce. Ranjeni je še teklet kakih 100 korakov nazaj proti najbližnji hiši, nato pa je padel ter na mestu izdihnil. Tertinek je dejanje priznal, izgovarja pa se, da je segel po nožu v silobranu. Obtožnica pa njegov zagovor zavrača, ker se glasi izpoved zaslišanih priča nasprotno: Obtoženec je bil obsojen na pet let in dva meseca strogega zaporu ter na 10.000 Din odkodnjen dvoli.

Pritožbe kopaleev, ki obiskujejo Mariborski otok po pešpoti ob Dravi, so usmerjene proti številnim kolesarjem, ki so si izbrali to samo za pešce določeno pot za svoje dirkalne poizkuse. Kljub opozorilu, da je pot samo za pešce, kar mrgoli kolesarjev na poti. Bilo bi umestno, da bi na otoku službovali stražniki od časa do časa posvetili pozornost tudi pešpoti ter nekaj takih kolesarjev, ki so ne zmenijo za predpise, ovadili.

Zagonezna smrt v Razvanju. Razvanje pri Mariboru je včeraj zjutraj razburila vest, da je obležel pred hišo Antonije Lobanjšek najden mrtvec, v katerem so ljudje spoznali kotlarja Francu Kunčiča, katerega so čisto videli prihajati k Lobanjškovim. O slučaju je bila obveščena tudi orožniška postaja na Teznu, kateri je prijavil slučaj 16-letni sin Lobanjškove, ki je izjavil orožnikom, da se je neznanec splazil skozi okno ter skušal izvršiti vlom. Njegov starejši brat Herman je nato udaril neznanca z roko po glavi, da je na licu mesta obeležal. Orožniška patrulja, ki se je podala na lice mesta, je našla neznanca, katerega so med tem že prepoznali domačini in sosedje, da je že imenovani Kunčič, še toplega ležati pred hišo, vendar so bili poizkusi povrniti ga v življenje zaman. Preiskava je nato dognala, da je imel Kunčič razmerje s 50-letno Antonijo Lobanjškovo, h kateri je včeraj zjutraj prišel. Okrog treh je trkal na okno ter jo pozival, da mu odpre. Ker mu ni ugodila, je s silo vdrl skozi okno ter jo nato potisnil iz kuhinje na prosto. Lobanjškova je pričela kričati, nakar je prihitel njen sin Herman ter po izpovedbi prisotnih udaril Kunčiča samo enkrat s pestjo preko glave. Udarjeni se je nekaj korakov opotekel ter se nato sesedel nezavesten. Iz nezvesti je nastopila smrt. Truplo pokojnega Kunčiča so spravili na razvazjsko pokopališče, kjer se je vršila včeraj popoldne obdukcija, kateri so prisostvovali preiskovalni sodnik dr. Travner, zdravnik dr. Jurečko in zapisnikar Sand. Slučaj te zagonezne smrti je vzbudil v mariborski okolici mnogo pozornosti.

Ptuj

Napad na krošnjarja. K našemu včerajšnjemu poročilu se poročamo, da je orožništvo izsledilo napadalce in jih prijavilo sodišču. Med osumljenimi napadalci je tudi nekaj Ptujčanov. Dogodek se je v smislu informacij odigral sledeče: Dne 18. t. m. je popivala neka družba v neki gostilni pri Sv. Vidu. Okrog 19 je prišel krošnjar Marjan Sičenica k navedenim gostom in jim ponudil svojo robo na prodaj. Položil je krošnjo na mizo, toda eden gostov jo je brez povoda zbil z mize in vsa roba se je vsula po tleh. Krošnjarja je to tako razburilo, da je potegnil iz krošnje padli 6 cm dolg nož, iz žepa pa je potegnil prazen revolver in se postavil v bran. Nato so vstali vsi pri mizi sedeli ter ga začeli pretepati s palicami in koli, eden se je oborožil celo s sekirjo in ga udaril po glavi. Napadenemu so prizadeli po celem telesu poškodbe, na glavi pa 8 cm veliko zevajočo rano, ki je po zdravnikovem mnenju smrtnonevarna. Sičenica je vsled zadobljenih ran obeležal v nezavesti, nakar ga je trgovec Ivan Pernek iz St. Vida prepeljal nezavestnega v bolnišnico. Zaplenjena je krvava sekira in kol kot corpora delicti. Dne 20. t. m. je bil Sičenica zaslišan v bolnišnici po preiskovalnem sodniku dr. Lipiču. Izpovedati je mogel le toliko, da mu je eden napadalec vrgel polno krošnjo v glavo. Nadaljnje zasliševanje je moral sodnik prekiniti, ker je Sičenica ponovna padel v nezavest. Ljudstvo se zgraža nad tem nečuvnim napadom šteti na enega slabotnega človeka. Stanje Sičenice je še vedno zelo kritično.

Trbovlje

Čebelarji tečaj. Čebelarška podružnica v Trbovljah priredi prihodnjo nedeljo, 26. t. m. ob 9 pri čebelnjaku g. Sušnika poučni tečaj o opravi pred rojem in po roju. Predava urednik »Slovenskega čebelarja« g. A. Bukovec.

Gradbena dovoljenja za stavbe bo zanaprej izdajalo glavarstvo. Po novem gradbenem zakonu bo za rudarske in industrijske kraje ne samo za obrtne lokale in stavbe v jamskih merah, ampak tudi za vse druge zgradbe merodajna za izdajo dovoljenj okrajno glavarstvo. Če bi zakon veljal dobesedno, bi potem zadnji kmet naše občine gori pod Mrzlico ali Sv. Platinjo, če bo popravil hišo ali svinjake, moral plačevati drago komisijo od glavarstva. Tako pa zaveda gotovo ni nameravana, zato se bo morala označba »industrijskega kraja« bolj omejiti.

Dnevna kronika

Koledar

Sreda, 22. junija: Ahacij in tovariši, mučenci; Pavlin Nolonski, škof.

Novi grobovi

† V Ljubljani je v ponedeljek ob pol 11 zvečer umrla gospa Marija Beve, vdova upravnika dež. naklade, stara 70 let. Ranjka je bila izredno skrbna mati svojim otrokom, ki jih je vzgojila in pripeljala do zelo ugodnih položajev. Svetila ji večno luč! Zaljubljen naš iskreno sožalec!

† V ljubljanski bolnišnici je umrl g. Joško Geč, obratovodja na Završnici. Pogreb bo danes ob 3 popoldne. Naj v miru počiva!

† V Sodrčici je dne 19. junija umrl Jurij Drobnič, bivši večletni sodrški župan, ki je za časa naših poslancev kanonika Kluna in Primoža Pakiča igral v politiki nekdanje katoliško-narodne stranke v ribniški dolini precejšnjo vlogo. Po smrti deželnega poslanca Pakiča je na nastopil kot samostojen kandidat proti kandidatu SLS Šukljuetu. Ker so poleg osebnih prijateljev in sodrških domačinov njegovo kandidato podpirali Kočevarji in slovenski naprednjaki, si je priboril prav častno manjšino. Po tej vroči bitki je za zapustil politično areno in se popolnoma posvetil svojemu gospodarstvu. Zadnja leta je pisal tudi »Spominec«, ki utegnejo biti jako zanimivi. Dočakal je visoko starost 84 let R. I. P.

Osebnosti

== Promocija. 13. t. m. je na juridični fakulteti Aleksandrove univerze v Ljubljani promoviral za doktorja prava g. Viktor Turnšek, doma iz Dobrovelj pri Braslovčah. Čestitamo!

Pravo Niggerol (Patent št. 5922) olje ali krema za solnjenje in masažo se ne prodaja odprto, temveč le v originalnih steklenicah po Din 12.—, tubah po Din 15.— ali škaticah po Din 8.— z varstveno znamko »Zamorec« in imenom Niggerol. Dobi se v vseh lekarnah in drogerijah.

Drogerija Gregorič, Ljubljana, Prešernova ulica 5.

Nesrečen padec s kolesa

Novo mesto, 20. junija.

V nedeljo, dne 19. t. m. se je peljal s kolesom v družbi svojih tovarišev krojaški pomočnik Vončina Vladimir iz Smihelja pri Novem mestu, od Hrastarjeve gostilne proti domu. Ko pa je hotel kolo naglo ustaviti, je zadnja zavora premočno prišla, kar je povzročilo močan in nenadni sunk, ki je Vončino vrgel s kolesa čez balanco. Padel je naravnost v kup gramoza in se je v glavo kar zaril vanj. Vončina je bil takoj ves krvav in se je onesvestil. Njegovi tovariši so mu takoj pomagali ter ga odpeljali v bolnišnico usmiljenih bratov v Kan-dij, kjer so mu nudili prvo pomoč.

Pri kopanju utonil

V vodi Zaslava, ki teče čez Ortenek, so našli 17-letnega fanta Jerneja Adamiča iz Velikih Poljan. Dne 19. junija, po vročem delu pri senu je šel v Ortenek k vodi, ki je komaj dober meter široka tri pol metra globoka, da se okopije v družbi mlajšega fantka. Ko je nesrečni stopil v vodo, ga je najbrž prijel krč ali mrtvoud, in je padel v vodo, kjer je utonil. Fant je bil mirne narave in v obče priljubljen. Naj v miru počiva!

Ostale vesti

— Marijina družba srednješolcev. Ministrstvo prosvete je izdalo ukaz, naj se na srednjih šolah razpuste vsa društva na verski podlagi. Od merodajne strani smo zvedeli, da s tem odlokom niso zadete Marijanske kongregacije srednješolcev.

— Izlet na Turjak. Nad Turjakom se dviga gora sv. Ahacija. V nedeljo, dne 26. junija bo na gori zgodovinska cerkvena slovesnost. Naše ljudstvo obhaja spomin na bitko in na slavno zmago nad Turki pri Sisku leta 1593. Izletniki, posebno iz Ljubljane, na ta dan prav radi prihajajo na goro sv. Ahacija. Na gori stoji cerkva, posvečena sv. Ahaciju, ki so jo zgradili Turčani s pomočjo turških ujetnikov, ujetih v bitki pri Sisku. Cerkevca sama na sebi je prav lep zgodovinski spomenik. Zvon kaže letnico 1647. Bakrorez nam predstavlja sliko bitke in zmage pri Sisku. Pred petdesetimi leti je na sv. Ahacija dan bral mašnik sv. mašo v krasnem plašču, ki ga je pred 340 leti nosil turški paša Hasan. Ta plašč je bil baje iz samega zlata ter posejan z dragocenimi kamni rubini, safiri, smaragdi itd. Pozeje pa je plašč skrivnostno izgubil. Prihodnjo nedeljo vozi ob 8 zjutraj in potem vsaki dve uri avtobus na Turjak in Vel. Lašče in nazaj v Ljubljano.

— Dijaški zavod v Kranju. V teh dneh se vrši na kranjski gimnaziji vpisovanje in sprejemni izpiti dijakov v prvi razred gimnazije. Starši, ki pripeljejo svoje sinove v Kranj k vpisu v prvo gimnazijo, in jim želijo oskrbeti dobro vzgojo in oskrbo, pripeljejo dijake v Dijaški zavod v Kranju! Obenem, ko se javijo v gimnaziji k vpisovanju, pripeljejo svoje fante tudi v naš Dijaški zavod! Priporočamo pa, da sprejemamo le dijake iz dobrih, poštenih in krščanskih družin, lepo vzgojene, ki so dobrim uspehom dovršili osnovno šolo. Dijaki iz višjih razredov, ki jih sprejemamo pod istimi pogoji, se lahko oglasijo jeseni ob začetku novega šolskega leta. Zavod skuša dijakom nadomestiti domačo vzgojo. Življenje je urejeno, kar gotovo dobro vpliva na razvoj mladega fanta. Podrobnejše informacije in navodila za sprejem v zavod daje vodstvo Dijaškega zavoda v Kranju.

— Idealen letovanje za srednješolce ob morju. Očetje dominikanci na Bolu, Primorska banovina, so zgradili nov, moderno urejen internat, v katerem sprejemajo čez velike počitnice od 1. julija do 30. avg. na letovanje učencev nižjih šolnih razredov srednje šole. Zavod je na malem polotoku 1/2 ob morju. Okoli zgradbe je peščena obala, za kopanje zelo primerna. Internat poseduje svoje lastno igrišče, vrt, dva večja čolna za jadranje in veslanje in motorni čoln za izlete. Dijaki so pod stalnim nadzorstvom patrov profesorjev in so roditelji lahko brez skrbi. Za učence, ki imajo slabo oceno iz kakšnega predmeta, je odrejen gotov čas za učenje, a morejo dobiti tudi privatne repetitorije. Zdravstvene razmere so idealno ugodne. Tik samostana in internata je zdrava podtalna voda, hrana izvrstna, a cene zmerne. V internat se sprejema izjava za novo šolsko leto, ki bi obiskovali nižjo klasično gimnazijo s pravico javnosti, katero ima zavod. Za vse informacije se je obrniti na Upravitelstvo gimnazije Bol na Braču (Primorska banovina).

— Rezervni častnikom. Dne 28. t. m. se vrše na Ceru velike svečanosti v čast padlim junakom leta 1914. UROIR vabi tovariše na udeležbo teh

svečanosti. Nekaj legitimacij za brezplačno vožnjo je še na razpolago. Prijave naj se takoj dostavijo pododboru UROIR Ljubljana.

— Razstavi odbor Jugoslovanske kinološke zveze v Ljubljani sporoča, da je na prošnjo Slovenskega lovskega društva predložil razstavo čistovrzijskih psov vseh pasem na 8. septembra 1932, to pa vsled tega, ker slavi Slovensko lovsko društvo 8. septembra 1932 25-letnico svojega obstoja. Proslava 25-letnice Slovenskega lovskega društva je za našo kinologijo tako važen trenutek, da se te proslave moramo udeležiti vsi kinologi. Vse prijavitelje psov smo sprejeli ter ostanejo v veljavi za prireditev razstave od 8. septembra 1932.

DAJ sladoled DAM

— Pri zaprtju, motenju prebave, gorečici, navalu krvi, glavobolu, splošnem slabopojutju vzemi na tešče kozarec naravne Franz-Josef-grenčice. — Po izkušnjah na klinikah za notranje bolezni je »Franz-Josef-voda« zelo dobrodejno odvajalno sredstvo. »Franz-Josef-grenčica« se dobiva v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

— Velika tatvina v Pržanju. Pržanj je mala naselbina na meji med občinama Zgornja Šiška in St. Vid, spada pa še v revir ljubljanske policije. V Pržanju se je večeraj zjutraj pripetila velika tatvina pri posestniku Ivanu Novaku. Novakovi so šli zgodaj zjutraj vsi na poljsko delo, zadnji ob 7. Do osmih zjutraj ni bilo pri njih nikogar. To sta izrabila dva spretna tata, ki sta se splazila v hišo in odnesla prav vsjo obleko. Tako sta pobrala pet moških oblek in več ženske obleke, skupaj vredno nad 7000 Din. Neki otroci so zjutraj opazili dva moška, ki sta nesla iz Novakove hiše dve veliki culi. Tata sta ubrala pot proti stranski vasi. Takojšnje policijsko in orožniško zasledovanje je bilo brezuspešno, ker sta vlomilec izginila za št. Vidom, kakor bi se udrla v zemljo. Podčelške ljudi opozarjamo, naj ne kupujejo od sumljivcev obleke, ker si znajo s tem nakopati samo sitnosti. Kdor bi pa kaj vedel o teh dveh tatovih, naj takoj opozori o tem orožnike.

— Absolvente geometrskega odseka na Tehniški srednji šoli v Ljubljani opozarja šolska direkcija, da morajo odpotovati iz Ljubljane v petek, dne 24. junija ob 12.38 z brzovlakom do Zidanega mosta, od Zidanega mosta pa s potniškim vlakom ob 14.40, ki prispe v Belgrad v soboto, dne 25. junija ob 5.25 zjutraj, nakar bo takoj odhod na terenska dela.

— Društvo zobnih zdravnikov za dravsko banovino prosi pri oblasti, društva, korporacije itd., da pošiljajo korespondenco samo na društveno tajništvo v roke dr. Lj. Brežiča, ker je odstopil predsednik dr. Jože Tavčar in vodi posle do prihodnjih volitev podpredsednik dr. Stane Tavčar.

— Zakon o uradnikih. Pravkar je izšel v »Zbirki zakonov« (Tiskovna zadruga) drugi, s poznejšimi zakonskimi določbami in s stvarnim kazalom opremljen natis XLVIII. snopiča: Zakon o uradnikih z dne 31. marca 1932. V pripombah so priobčene vse uredbe in pravilniki, izdani na podstavi tega zakona. Snopič vsebuje tudi zakon, s katerim se znizajo prejemki državnih uslužbenecv, kakor tudi vse določbe finančnega zakona za leto 1932/33, ki se nanašajo na državne nastavitelje. — Snopič stane v mehki vezavi Din 24, v platni pa 38, s poštnino vred. Naroča se tudi pri Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani.

— Zastrupljenje z gobami se najlažje obvarujemo, ako znamo ločiti strupene in užitne gobe. V knjigi »Naše gobe«, ki jo je spisal naš priznani strokovnjak Ante Beg, so opisane vse vrste gob, ki rastejo po naših gozdovih. Poleg tega vsebuje knjižica tudi slike v naravnih barvah vseh gob, ki jih opisuje knjižica. V knjigi najdeš tudi obilo receptov kako pripravimo gobe za okusno jed, dalje navodilo kako gobe nabiramo, sušimo in konzerviramo. Za vsako gospodinjico, kuharico in nabiralca gob je ta knjižica velike važnosti in jo toplo priporočamo. Cena je Din 50 in se dobi v Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani.

— »Franz-Josef« grenčica je že od nekdaj preizkušena proti motnji prebave, bolečinam v želodcu in gorečici.

— Gospodinja! Zahtevajte priznano najboljši Majarončkov kis.

Ribnica

Slovesen sprejem gospoda knezoškofa. Preteklo nedeljo smo imeli v Ribnici sveto birmo. Dan prej, ob prihodu g. knezoškofa pa se je odela vsa dolina v slavoloke in zastave. Največ jih je plapolalo v trgu, kjer je vsaka hiša bila okrašena. Z veseljem je treba beležiti, da so se sprejema udeležili vsi občinski svetovalci z županom na čelu. Najbolj gniljiv prizor pa je bil, ko je g. knezoškofa pozdravila šolska mladina. Pozdravne besede je pogumno govorila učenka Marta Nosan iz Goričevasi.

Naznanila

Liubljana

Sporod današnje II. javne produkcije ob sklepu šolskega leta 1931-32 na ljubljanskem državnem konservatoriju: 1. Kanc Pavla igra na klavirju Smetanovo Polko in Dvorakov Furiant. 2. Bajde Olon igra na violini Beethovno III. sonato, spremlja ga Lipovšek Marjan. 3. Gallatia Reinhold zaigra na klavirju Sukovo Legendo in Chopinov Scherzo. 4. Ga. Golob-Bernot Franja zapoje pesmi: Bersa: Crni dan; Hahler: O polnoči; Pavčič: Zenjica. 5. Wieniawskega koncert v d-molu igra na violini Pfeifer Leon, spremlja ga Gallatia R. 6. Sivec Josipina zapoje Smetanovo arijo iz III. dejanja opere »Prodana nevesta« in Marnovo pesem »In večeraj rož ni prinesel gredoč«. Na klavirju jo spremlja Gallatia R. 7. Weinbergerjevo sonato igra na klavirju Lipovšek Marjan. Začetek produkcije je točno ob 20 v Filharmonični dvorani. Sedeži od 4—6 Din, stojišča po 2 Din so v predprodaji v Matični knjigarni. Zadnja javna produkcija je v petek zvečer v Unionski dvorani.

Pevski zbor Glasbene Matice ima svoj redni letni občni zbor v četrtek, 23. junija t. l. (ne v petek) ob 18 v Hubadovi pevski dvorani. Odbor.

Zanimivo predavanje o temi: Uporaba monografije v teoriji železobetonskih konstrukcij (rebrasti konstrukcij), bo imel v četrtek, 23. t. m. ob 8 zvečer v poslopju tehniške fakultete na Mirju g. docent ing. M. Fakin. Vabljeni vsi!

Jugoslovansko kemijsko društvo sekeja Ljubljana. V petek, dne 24. t. m. bo predaval v kemični predavalnici realke, Vegova ulica 4, gospod docent dr. ing. L. Guzelj o temi: »Moderni razvoj elektroanalize«. Predavanje se prične ob 18 in je dostopno vsakomur.

Tudi lajke bo zanimalo

kako se izdeluje resnično dobro, mehko toaletno milo. Zbirati je treba izkustva več generacij, da se je dosegel tako dovršen izdelek, kakor ga predstavlja Palmira milo in kakršnega zahteva nega nežne polti dam. Dolgoletne preizkušnje ter veliko truda in brige je bilo potrebno za izbiranje potrebnih vrst olja in masti za pravilno nego kože. Potrebno je bilo tudi znanje prvovrstnih strokovnjakov, da se je iz tega izvarilo milo, ki je pri idealni izbiri temeljnih snovi popolnoma mehko in nevtrarno. Potem se je začelo težavno in subtilno delo parfimiranja. Vsak parfen ni uporaben, mnogo drugače prijetnih vonjev škoduje koži. Dolgotrajni poskusi znanstvenih avtoritet so izbrali dišeče snovi in eterična olja, ki poživljajo kožo, pri tem pa tvorijo skupno prijeten vonj, ki ga ne prekaša nobeno inozemsko milo. Koža živi in se hrani. Snovi, ki jih koža ne prenaša, povzročajo kožna vnetja ali pa se na kak drug način izločujejo in se s tem koža onesnaži. Zaradi tega je silno važno, da vsakdo, ki se je odločil za pravilno nego kože in ki hoče ohraniti svojo polt čisto, mehko in mladostno svežo, z največjo skrbjo in pozornostjo izbere svoje toaletno milo. Vestno po najnovejših poskusih sestavljeno mehko toaletno milo, najfinjšiše pilirano in decentno duhteče, je Palmira milo.

Celje

Evharistični kongres. Pevski zbori, ki se nameravajo udeležiti na praznik apostolskih prvakov evharističnega kongresa z udeležbo pri sveti maši na prostem, se opozarjajo, da se vrši ob 8 (takoj po prihodu jutranjih vlakov) skupna pevska vaja za mašo. Vaja se vrši pod vodstvom g. Mihelčiča v veliki dvorani Ljudske posejilnice na Kralja Petra cesti. Naprošajo se vsi pevci, da se vaje v Ljudski posejilnici prav gotovo polnoštevilno udeležijo.

Smrtna kosa. V bolnišnici v Dunajskem Novem mestu je umrl večeraj legacijski svetnik dunajskega jugoslovanskega poslanstva g. Stanko Erhatič, ki je doma iz Celja. G. Erhatič se je ponedeljek zvečer, kakor je že poročal večerajšnji »Slovenec«, z avtomobilom težko ponesrečil. Bog mu daj večni mir in pokoj, njegovim žalujočim preostalom, znani narodni celjski rodbini, pa naše iskreno sožalje!

Preosnova okrajnega gremija trgovcev. Po sklepu načelstvene seje se bo vršil občni zbor okrajnega trgovcev v torek 12. junija ob 8 zjutraj v mali dvorani celjskega doma.

Zlata ženska zapetna ura se je našla v nedeljo 12. junija v bližini mesta. Lastnica jo dobi pri predstojništvu mestne policije.

Gremij trgovcev opozarja člane, da so lahko trgovine odprte na Vidov dan ves dan razen med slovesno božjo službo.

Borza dela išče za takojšen nastop za v Rogatico (v drinski banovini) 4—5 dobrih in marljivih rudarjev prve vrste, eventualno takšni, ki so se vrnili iz Nemčije ali iz Holandije. V poštev pride predvsem neženjeni rodnarji, ki so delali ali v Leobnu ali v Fohnsdorfu ali v Trbovljah.

Slovenigradec

Golgota našega delavstva. Na tozadevno naše poročilo v »Slovenec« z dne 17. t. m. nas je vodstvo tovarne kos K. Köllnerja naprosilo, da to poročilo nekoliko popravimo in sicer v tem smislu, da je bilo podjetje primorano odpustiti 11 delavcev radi popolnega zmanjkanja potrebnih naročil in iz katerega edinega vzroka je tudi reduciralo delovni čas na štiri dni tedensko, potem pa tudi radi tega kakor smo v poročilu pravilno poudarjali, da ne dobi podjetje za naročeno blago denarja. Odpustili so se večinoma dninarji in pomožni delavci, dočim so vsi stari in kvalificirani delavci še zaposleni. Kakor hitro se bodo razmere izpremenile in bo podjetje prejelo več naročil, bo podjetje po lastni izjavi sprejelo odpuščene delavce zopet nazaj.

Smrtna kosa. V javni bolnišnici je umrl učenec tretjega razreda tukajšnje osnovne šole Miran Debelak, sin tukajšnjega davčnega upravitelja. Podlegel je zavratni bolezni davci. Žalujočim staršem naše iskreno sožalje.

Nezgodna izglednega posestnika. Veleposestnika Antona Kobolta v St. Jederti je brenil domač konj v desno roko tako nesrečno, da mu je strl roko v podlehiti. Uglednemu možu želimo skorajšnjega okrevanja.

Kranj

Ob sklepu šolskega leta na gimnaziji. Višji tečajni izpit na kranjski gimnaziji so napravili dijak: Bašca Amalija, Bratina Ljuban, Brilj Marjan, Eržen Antonija, Javornik Bogomir, Jeglič Jožef, Kavčič Karel, Mataje Leon (z odl.) Novak Jože, Spicar Bojan (z odl.) Tajnik Bojan, Zupanc Rajko, Zgur Bogomir in Zun Alojzij. Glede izbire bodočih poklicev so se z dijaki znenkrat odločili takole: 4 za medicino, 2 za filozofijo, 3 za pravo, 3 za tehniko, 1 za farmacijo in 3 za agronomijo.

K nižjemu tečajnemu izpitu se je prijavilo 52 kandidatov, ki so uspeli takole: 9 je bilo izpita oproščenih, 35 ga je položilo, 7 je bilo zavrnjenih za 3 mesece, 1 za celo leto. Izmed 35 pa je 10 napravilo izpit z odliko, 17 s prav dobrim, ostali z dobrim uspehom. Prijava za sprejem v 1. raz. je poslali do 23. t. m., za zunanje izven Kranja tudi še do 24. Sprejemni izpiti se bodo vršili 25. junija ob 8 zjutraj.

Gimnazijske razstave. Ni odveč, ako na tem mestu opozorimo na letošnjo prav zanimivo in lepo urejeno razstavo dijaških izdelkov, ki je letos nameščena kar v 3 sobah. V eni so dekliska ročna dela iz I., II. in III. razr., v drugi risarske umetnine gimnazijcev, v tretji sobi pa se nahaja pestra razstava skavtov, ki razstavlja letošni prvirč, da s tem ponazore način svojega življenja in pokažejo svoje delo. Razstava ročnih del in skavtov je nekaj, kar je vredno pogledati. Razstava bo odprta 25. in 26. junija.

Breznica

Na zelo slovesen način se je izvršila v nedeljo blagoslovitev nove motorne brizgalne. Ze pogled na spreved od doma gasilcev do cerkve je bil veličasten. Na čelu tri zastave v narodnih barvah za temi v lepo okrašenem vozu g. Paplerjeva in g. Pretnar, ki sta kumovala novi brizgalni, v narodno nošo oblečene družice, katerim je sledila motorka. Godka K. P. D. z Jesenic je imela za seboj okoli 15 trojk v narodno nošo oblečenih fantov in deklet. Sledili so gasilci iz vseh občin radovljiskega okraja. Po cerkvenem opravilu se je vse zbralo pred cerkvijo, kjer je bila blagoslovitev, in izročitev motorke po botrih požarni brambi. Krasen govor je imel nato g. Hubert Leiler, župnik iz Bazovice. Govorili so še g. Finžgar, g. Rus z Bleda in g. Bizjak, župan. Prijetna zabava se je nato razvila na vrtu g. Zupana. Vsem, ki so prihitali na to slavnje in priponogi, da se je tako izvršilo kličemo. »Bog povrnil«

Sedaj je skrajni čas, da vzamete Aspirin-tablete. Proti prehladu, revmatizmu in bolečinam Aspirin tablete pristno samo v originalnih omotih.

*Odobreno od Ministarstva Socialne politike in narodnog zdravlja S. Br. 8104 od 16. 5. 1932.

Sport

POZIV G. Z. S. P.

Sporočamo vsem članom GZSP, da se vrši 10. redno zborovanje JZSS v nedeljo dne 10. julija ob 8.30 v beli dvorani hotela Union v Ljubljani. Dnevni red zborovanja je JZSS poslala vsem klubom in društvom. Samostojne predloge naj klubi in društva v smislu pravil pošljejo zvezi preko podzvez najkasneje do 25. t. m. o katerih bo razpravljalo še podrobneje širši odbor GZSP na svoji seji dne 26. t. m. na Jesenicah. Opozarjamo vse klube in društva, da svoje denarne obveznosti namrjam podzvezi ozir. vzvezi takoj uredi, ker ne bodo imeli glasovalne pravice. Vsak klub ali društvo lahko pošlje na občni zbor več delegatov, glasovalno pravico ima samo en delegat, ki mora biti tudi označen na pooblastilu. Klubi in društva, ki ne bi na noben način mogla poslati delegate, kar pa ni želiti, so naprošeni, da izdajo pooblastilo delegatom podzveze ali svojih najbližjih klubov. Za polovično vožnjo je zaproseno!

Vsi klubi in društva, ki so priredila v sezoni tekme se pozivajo, da pošljejo o njih takoj poročila podzvezi najkasneje do 24. t. m. Vsi igralci, ki ne bodo na teh polah, bodo iz seznama verificiranih črtani v smislu verificacijskih določil. Dalje pozivamo vse klube in društva, da do navedenega datuma pošljejo še sledeče podatke: 1. ime in sedež kluba; 2. odbor kluba; 3. število članov in to neverificiranih in verificiranih; 4. koliko predavanj, izletov in tekem ste priredili v pretekli sezoni; 5. koliko tekmovalcev se je udeležilo klubskih in medklubskih tekem, katero mesto so zasedli in kateri tekmovalci (navedba imen); 6. katerih tekem ste se udeležili na področju GZSP in na področju ostalih podzvez, po katerih tekmovalcih; 7. dolgost prevožene proge. Pozivamo, da vsa navedena vprašanja točno izpolnite ter jih sigurno do 24. t. m. dostavite upravi GZSP, katere rabi te podatke za glavno skupščino JZSS. GZSP sklicuje za nedeljo dne 26. t. m. ob 6.30 v kavarni Cop na Jesenicah sejo širše uprave, katere se morajo brezpogojno udeležiti vsi odborniki in zastopniki klubov GZSP. Predvsem pozivamo delegate iz Bleda in Kranjske gore. Dnevni red seje bo objavljen v dnevnem časopisu.

RAZNE SPORTNE VESTI

V nedeljo so igrali v Zagrebu dame za drž. prvenstvo v tenisu. Letos je Zveza razdelila vse tekmovalce v dve skupini. Naši klubi so tekmovali s hrvatskimi klubi. Tekmovalo se je po propozicijah Davisovega pokala. Prvenstvo gosp. si je priboril Hašk, z zmago nad mariborskim Rapidom. V semifinalni tekmi za prvenstvo dam sta se pa srečali zastopstvi Haška in Ilirije. Hašk sta zastopali gospodini Kovač in Njemirovski, Ilirjo pa gđ. Ravnikar in Dacar. Zmagale so članice Haška s 4:1. Od naših tekmovalk se je najbolj odlikovala gđ. Ravnikarjeva, ki je pokazala zelo lep slog in mirno igro. Hašk mora še igrati z Mariborovimi damami.

Z dopoldanskim vlakom so potovali večeraj skozi Ljubljano francoski nogometaši, člani prvaka Pariza »Racing Club de France«. V njih moštvo igra šest državnih reprezentantov, dva madjarska in turški nogometaši. Imajo pa tudi črnca, ki študira v Parizu in je baje prav izvrsten igralec. Simpatični francoski nogometaši igrajo danes v Belgradu. Po tej igri se vrnejo v Zagreb, kjer bodo igrali soboto in nedeljo proti Haški in Gradjan-skem. Kaj znajo ti pariški nogometaši povedo najbolj rezultati tekem, ki so jih igrali pred kratkim. Angleške klube so povečini premagali in sicer New Castle 3:1, proti Arsenalu so izgubili s 3:2, Manchester United so odpravili s 4:3, prvaka Spanije Bilbao so odpravili s 4:1. Sedaj bomo imeli priliko pokazati v igrah z našimi klubi kaj znajo. Ne vemo ali se ne bi posrečilo tudi kakemu naših klubov pridobiti Francoze, da bi nastopili v Ljubljani? Za naše občinstvo bi bil to pač redek dogodek.

V Zagrebu so tižli, to smo že dostikrat povedali. Ko gre za mednarodne tekme, takrat se vodilnim ne dela nobenih ovir. Poročali smo že, da so se celo prvenstvene tekme odlagale, ako je šlo za kako mednarodno tekmo. V soboto in nedeljo bodo igrali s Francozi, za njimi pa pride dunajski Rapid. Tu smo pa k sreči tudi mi soudeleženi. Kajti radi gostovanja Rapida v Zagrebu, se je posrečilo angažirati Dunajčane tudi za Ljubljano. Drugače bi najbrže Rapid ne prišel v Ljubljano. Vsaj pod takimi pogoji ne, ki pa tudi za naše razmere niso posebno ugodni, toda za Rapid vse eno niso pretežki.

Kolesarstvo močno nazaduje, to ugotavljajo v Zagrebu, kjer je v nedeljo k kvalifikacijski tekmi na 200 km startalo komaj 7 tekmovalcev. Ponavadi so imeli ob takih prilikah na startu okoli 30 tekmovalcev. Za zvezdno dirko v Celje so bili na startu samo trije tekmovalci. Starejši dirkači ne tekmujejo več, mlajši pa ne pokažejo posebne ambije. Radi tega hočejo starejši z lastnimi seniorskimi dirkami, pri katerih bodo nastopili bivši prvaki propagirati kolesarski sport. No, pa menda tudi pri nas ni dosti boljših, čeprav je bilo kolesarjenje naš prvi tekmovalni sport.

NARODNO GLEDALIŠČE V LJUBLJANI

OPERA

Začetek ob 20

Sreda, 22. junija: TURANDOT (gđna Majdičeva).

Red D.

Četrtek, 23. junija: Zaprtja.

V večni temi Postojnske jame

Komu ni znana naša Postojnska jama, najlepši biser slovenske zemlje, ki pa je danes večini Slovencev nedostopna. Že v srednjem veku so jo poznali, potem je prešla v pozabiljenje, dokler je leta 1818 niso zopet odkrili. Približno pred 100 leti pa je grof Franc Hohenwarth, ki se je sam pečal z naravoslovjem, v Postojnski jami našel čudnega hrošča. Preiskoval ga je in dognal, da hrošč nima oči. Znanstveno se ta hrošč od tedaj imenuje »leptoderus hohenwarti«. S Hohenwarthovo najdbo so učenjaki postali pozorni na življenje v podzemeljskih jamah. Našli so živali brez oči, brez barve, brez kril. Živali z zelo razvitimi tipalkami, in jih začeli preiskovati.

Za 100letnico Hohenwarthove najdbe pa sta sedanjí ravnatelj Postojnske jame vitez Andrej Perko in ravnatelj narodno-zgodovinskega zavoda v Trstu prof. dr. Josef Müller v jami napravila svojevrsten zoološki vrt, biološko postajo podzemskih živali in rastlin. Postaja ima tri dele. V prvem delu se nahajajo jamske rastline brez cvetov, brez zelenih listov. Žive v petih terarijih in v dveh akvarijih. Mala črna drevesca, komaj nekaj milimetrov široka, brez vej, ne vedo za pomlad, ne za zimo. V jami ni zime, ne pomladi, ampak vedno samo jamski letni čas in večna tema.

V drugem delu je 8 velikih posod z vodo, v kateri švigajo človeške ribice. Tukaj obiskovalcu razsvetljuje življenje samo rdeča luč, ki ne škoduje podzemskim živalim. Vsaka druga luč bi jih

motila in jim škodovala. V največji posodi mrgoli kakih 200 človeških ribic. Njihova glava je kačji podobna. Živalice so kakor prekažene jegulje v izložbi. Njihova barva je nekako belo-rdečkasta, taka nekako, kakršne so po svoji barvi sedaj nogavice modnih dam. Tupatam kakšna živalica pomoli svojo glavo iz vode, pa človek vidi, da nima oči. Tu so spravljeni tudi mali hrošči, podzemski raki, jamske ribe in polno drugih živali, ki nimajo še niti imen.

V tretjem delu je poskusna postaja. Semkam so prinesli nekaj živalic iz solnčnega sveta, živalic, ki so se zunaj vesele in vse pisane veselile solnčnih žarkov. Te živalice se v večni temi sicer plode, pa tudi izumirajo in prezgodaj odmirajo, ker hočejo znanstveniki pričakati trenotka, ko bodo potomci teh živalic začeli prihajati na svet brez oči in brez vseh tistih delov, ki bi jih potrebovali zunaj na prostem, ki pa jih ne potrebujejo v jami. Ta del postaje je največja senzacija za znanstveni svet.

Ravnatelj podzemskega živalskega vrta Andrej Perko je izjavil, da je napravil s pomočjo znanih znanstvenikov točen načrt za naloge, ki naj jih izvršuje ta njegova postaja. Po tem načrtu hoče ugotoviti življenje rastlin in živalic vseh vrst, katere prebivajo v Postojnski jami. Tu se bodo pa zbirale tudi živalice iz drugih jam, ki jih Postojnska jama nima.

Odkrita grobišča jamskega človeka

Iz Budimpešte poročajo: Blizu ogrskega mesta Erlau so starinoslovci v neki jami našli predmete, ki po njihovem mnenju izvirajo iz predzgodovinske dobe. Zadnje mesece so v tej jami skrbno kopali in pred nekaj dnevi so imeli zaželjeni uspeh. Našli so namreč človeške kosti, ki so podobne kostem jamskega človeka iz Neandertala. Višji geolog dr. Otokar Kadič je prišel preiskavat jamo in ugotovil, da je po večini napolnjena z ilovico. V zgornjih plasteh ilovice so našli kosti jamskega medveda, mamuta in nosoroga ter drugih prazgodovinskih živali, katere so živele v ledeni dobi.

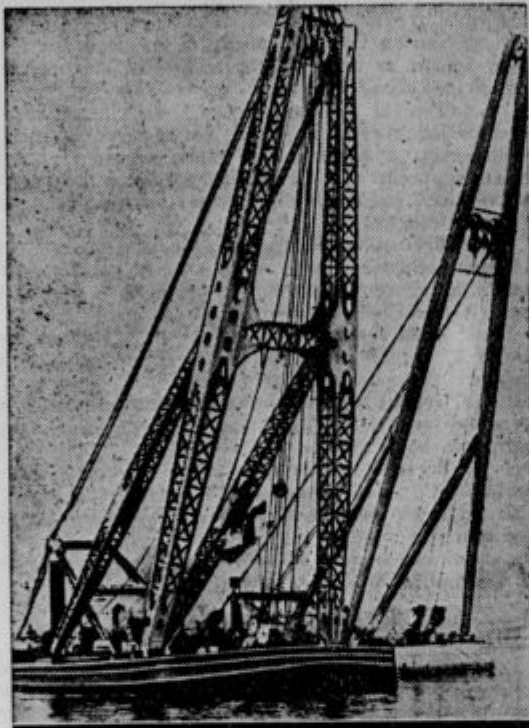
Največja zanimivost, ki jo je našel Kadič, pa so kosti pračloveka in zelo dobro ohranjena spodnja čeljust, o kateri trdijo, da je močnejša in večja od čeljusti kulturnega človeka. V spodnji čeljusti so našli 14 dobro ohranjenih zob. Poleg tega so našli tudi nekaj ostankov hrbtenice, ki po mnenju učenjakov izvirajo od ženske. Tam zraven je ležala še druga spodnja čeljust, baje od majhnega otroka, in dobro ohranjena človeška lobanja. Otroških ostankov iz predzgodovinske dobe doslej nikjer še niso

Bivšega nemškega cesarja toži Francoz Lándin, pri civilnem sodišču v Peraine. Od cesarja zahteva odškodnino 100.000 frankov, češ da je Viljem II. kriv, da so nemške čete pri nekem napadu ubile njegovo 9letno hčerko.

našli. Izkopane kosti so prenesli v geološki zavod v Budimpešto. Zanimivo je, da so v neposredni bližini odkopanih kosti našli tudi orodje iz kamna. Najbrže je pred mnogimi tisoči leti tukaj bilo kakšno grobišče. Ravnatelj geološkega zavoda dr. Koloman Ernst pripoveduje, da je pred 1 mesecem bral v londonskih listih, da so tudi na otoku Javi v neki votlini našli kosti neandertalskega človeka.

Skoro ob istem času so blizu kraja Sagvar ob Blatnem jezeru odkrili predzgodovinsko naselbino. Takoj izpočetka odkopavanja so našli mnogo živalskih ostankov iz ledene dobe, posebno od severnega jelena. Tudi v drugih krajih komitata Zala so našli ostanke predzgodovinskih ognjišč. Ta selišča leže danes 6 m globoko pod vrhno plastjo. Vseučiliški profesor Hollendanner je na podlagi rastlinskih ostankov in pa ostankov oglja ugotovil, da oglje izvirajo od takozvane močvirne smreke, ki je na Ogrskem rastla le v ledeni dobi. To je bilo baje pred kakimi 40.000 leti. — Tako sklepajo učenjaki.

Ogromni žerjavi na ladjah, ki na Renu pri Düsseldorfu dvigujejo vlačilno ladjo, katere se je spomlad pomnila. Ladji z žerjavi sta pripluli s Holandskega. En žerjav dvigne 150, drugi pa 80 ton.

Nove angleške uniforme

V angleški armadi nameravajo uvesti nove uniforme, ki bi bile bolj primerne kakor so dosedanje. Izkazalo pa se je, da je zelo težko napraviti uniformo, ki bi bila topla, nepremočljiva in obenem lahka. Zato bodo namesto dosedanje spodnje obleke uvedli lahke volnene puloverje z rokavi. Tak pulover bi bil še enkrat lažji od dosedanjih oblečil, ki jih bo nadomestil. Tudi vojaški plašč je tako težak, da ga morajo vojaki pri dolgih pohodih naložiti na vozove. Pa tudi zoper dež ni nič kaj prida. Odpravili bodo tudi platnene plahte, ki so jih doslej vojaki vlačili seboj za streho šotoru ali za odejo ponoči. Posebno za odejo je taka plahta za nič, ker ne pokriva nog. Zato bodo vpeljali kapuce iz lahkega sukna ali pa nepremočljive plašče. S tem se bo vojakova prtljaga olajšala za 70% dosedanje teže.

★

Ravnatelj: »Veste, v čem mi najbolj ugajate? Da kot mlad igralec niste domišljavi in zavistni.«
Igralec: »Čemu naj bi bil? Saj vem, da noben mojih tovarišev nič ne zna.«

★

Učitelj: »Kdo od vas mi ve imenovati nekaj zelo važnega, česar pa pred 50 leti še ni bilo?«
»Janezek: »Mene, gospod učitelj!«

★

Nekje v obmorskem »hotelu«. Tujec si s strahom ogleduje sobo.
»Je pa vsaj posteljno perilo snažno?«
»Menda je, gospodi! Prejšnji gost, ki je spal na teh rjuhah, se je vsako nedeljo kopal v morju.«

600 let stara čarovnija - v modi

Nesrečni kozel na kresni večer - Zablude modernih praznovorcev

Stara nemška pripovedka pripoveduje, da so se l. 1300 na vrhu gore Brocken v Harzu zbrali vsi čarovniki sveta. Tam so ob luninem svitu pričarali na svet lepega mladeniča, katerega imenovali »Hommunculus«. Na kresni večer so na vrh hriba prav nad prepad pripeljali kozliča in začeli brati čarovne besede iz svojih čarovniških knjig, nakar je iz kozleta postal lep mladenič. Tako pripoveduje nemška pripovedka. Vsebinsko te čarovniške pripovedke, ki je izšla v posebni knjigi, je brez dvoma bral tudi Goethe ter jo porabil v svojem »Faustu«.

Našel pa se je moderen znanstvenik, angleški profesor Price, kateri hoče poskusiti, koliko čarovne besede, ki so bile pred 600 leti izgovorjene na tisti gori, danes še drže. Sklenil je v družbi s svojimi londonskimi tovariši, psihologi, ponoviti to, več ko 600 let staro čarovnijo na letošnji kresni večer. Da bodo gospodje znanstveniki popolnoma pripravljeni na ta čudoviti znanstveni poskus, so imeli že več vaj. Naša slika nam kaže eno takih vaj in skušenj za kresni večer. V sredi čarovniškega kroga vidimo statij glavnega čarovnika. Njegovo vlogo je prevzel angleški profesor g. Price sam. Njegov pomočnik pa je prof. Joad, profesor na londonskem vseučilišču. »Čista devica«, katere mora tudi sodelovati pri tej čarovniji, pa je gdč. Urta Gordon. Mesečino zaenkrat predstavljajo le umetni reflektorji; čarovnija se mora namreč izvršiti ob luninem svitu. Množica ljudi, ki jo vidimo na sliki, pa so radovedni turisti iz raznih delov sveta, ki so prišli gledat, ali bo res iz kozla postal človek. Čarovnija na kresni večer se bo pa vršila takole:

Točno ob polnoči morajo biti vsi na svojem mestu. Na mali ravnici je narejen čarovni trikot, katerega en del mora biti obrnjen naravnost proti mestu Kassel. Nato zakurijo kres, obenj pa postavijo kadilnico, iz katere se kadi kadilo. V mesečnem svitu, priženo na rob prepada nesrečnega kozla. Čarovnik začne brati iz velike stare knjige čarovniške besede, čista devica pa poliva kozla s črnim vinom in ga začne maziliti z nekim mazilom, ki je sestavljeno tako, kakor zapoveduje stara čarovniška knjiga. Tako mazilo ni lahko sestaviti. V njem mora biti kri od netopirja, kateri pa mora biti ujet pred polnočjo. V to kri je treba pomešati medu, perja, prahu izpred cerkvenih vrat, kosti in drugih nenavadnih potrebščin. Ko je branje končano in je kozel že dovolj umazan, ga pokrijejo z belim prtom. Tedaj se bosta profesor Price in čista devica gospodična Urta Gordon sklonila nad kozla in bosta obenem začela izgovarjati čudne čarovniške besede. Sedaj nastopi čas, ko bi iz kozla moral nastati lep mladenič. Že pri izkušnjah je navzočim v tem trenutku zastal dih, ko je čista devica dvignila beli prt in se je pod njim pokazal — kozel. Kozel je bil tak, kakršen je moral biti, polit s črnim vinom, namazan z blatom, prestrašen in obupan, ker bi bil brez dvoma opolnoči rajši stal ali pa spal v svojem hlevu, kakor pa tu sredi teh čudnih bitij. Ta poskus bodo ponavljali še večkrat, dokler ne bo nastopil kresni večer.

O teh poskusih nemško in angleško časopisje mnogo piše ter se eni zavzemajo za ponovitev take čarovnije, drugi pa so proti. Angleški učenjaki, ki sodelujejo pri teh čarovnijah, pravijo, da je sedaj čas, da se taki poskusi vrše in da se ljudem s temi poskusi dokaže, da je vse le praznoverje. Drugi trdijo, da stare čarovnije niso bile tako brez nič

in da je resnica, da se duhovi ljudem prikazujejo. Price sam pravi, da je tako pisanje o duhovih najbolj dokaz, da je treba ljudem razkrinkati ničnost vseh čarovnij. Na drugi strani pa nemški listi nekam hudobno pristavljajo, da si morda angleški profesor Price vendar le želi, da bi se mu njegov poskus posrečil in da bi mogel iz kozla pričarati lepega mladeniča.

Najsi bo že kakor hoče, ali so te izjave učenjakov resnične ali ne, dejstvo je, da je na svetu silno mnogo praznoverja ravno v krogih tistih ljudi, ki nimajo več vere. Preganjati to praznoverje z nesrečnim kozlom je več ko naivno. Dajte nazaj ljudem vero, katero ste jim vzeli, pa vam ne bo potreba preganjati praznoverja z blatnim kozlom v čarovniškem trikotu!

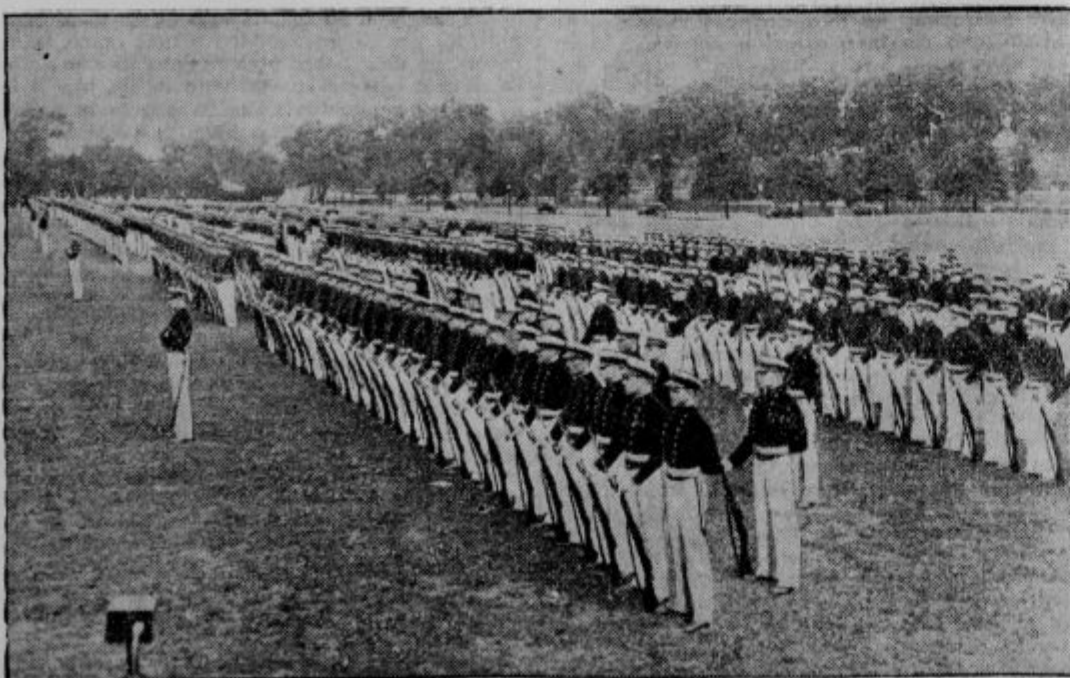

Bivši nemški cesar Viljem II. (na desni) se mudi v Holandskem kopališču Zandvoort, kamor ga je povabil berlinski bankir von der Heydt. Na levi je van Houten, holandski kralj kakač.

Po 12 letih kaznovan umor

V Weimarju na Nemškem je bil obsojen na smrt 37 let stari kmečki hlapec Alfred Ritter, ki je pred 12 leti umoril neko dekle. Ritter je svojo žrtev umoril 18. februarja 1920 na skrivaj s 16 vbodljaji. Mrtvo truplo je vrgel v vodo. Ko so zločin odkrili, so takoj osumili Ritterja in ga zaprli. Kmalu so ga pa morali izpustiti, ker so njegovi svojci, posebno pa njegov prijatelj, pričali, da se Ritter tistega večera ni ganil od doma. Zato so pozneje prišli več drugih vaščanov, med njimi tudi gospodarja umorjenega dekleta, in so jih obdolžili strašnega zločina. Ker so tudi ti izpričali svojo nedolžnost, so jih izpustili in umor je ostal nekaznovan.

Letošnjega aprila pa se je Ritter spri s svojim prijateljem, ki je pred 12 leti zanj pričal. Prijatelj je v svoji jezi šel na sodišče in tam povedal, da je pred 12 leti govoril laž. Na podlagi tega so vnovič prišli Ritterja, ki je naposled priznal svoj zločin, za katerega je bil potem obsojen na smrt.

Bodoči ameriški admirali. Ameriški pomorski kadeti, ki so letošnjega junija dovršili kadetnico, v naradi. zredno nastopijo službo častnikov.

Največji nasip na svetu grade v Arizoni v Sev. Ameriki. Delajo noč in dan. Kako ogromen bo nasip, vidimo po zasilnem mostu na sliki.

Sovjetski izvoz lesa

Dočim je kontingent mehkega lesa, izvoženega letno iz USSR z ozirom na velike količine skoro vsakomur znan, ker najdemo veliki zaključki tudi v dnevnem časopisu svoj odmev, pa je javnost le malo podučena o deležu USSR pri celotni produkciji žlahtnega in trdega lesa. V tej stvari navajam številke iz sovjetske statistike same, ki navaja:

Celokupna mednarodna trgovina žlahtnega in trdega lesa znaša povprečno:

Okrogli les . . .	2.760.000 kub. metrov
Reznani les . . .	75.000 "
Furnirski les . . .	25.000 "

Ruski delež na tej trgovini znaša: pri okroglem lesu 5%, pri rezanem lesu 1% in pri furnirskem lesu 10%.

Glavni producenti navedenih vrst lesa so: USA (za hrastovino in jesenovino), Poljska (za hrastovino), Jugoslavija (za bukovo in hrastovino) ter Turčija (za orehovino). Glavni uvozniki pa so: Anglija, Nemčija, Holandska, Francija, Belgija, Italija, Avstrija, Južna Amerika, Egipt, Avstralija itd. Anglija sama uvozi letno skoro 1 milijon kubnih metrov trdega in žlahtnega lesa, Nemčija, Francija in Italija vsaka po cca 500.000 kubnih metrov. Čeprav se količina, izvožena iz Rusije v zadnjih letih veča, pa je — pravijo Rusi — vseeno nezadostna z ozirom na razvoj celokupnega eksporta lesa iz USSR. Sovjeti so izvažali:

Leta 1926	64.000 m ³
" 1927	69.500 "
" 1928	78.800 "
" 1929	127.600 "
" 1930	210.000 "

Navedene količine vsebujejo tudi one vrste lesa, ki so bile izvožene kot surovine, odnosno polizdelki. Eksport neobdelanega lesa (hlodov) se manjša valed tendence po industrializaciji so-

vjetske eksploatacije, medtem ko izvoz obdelanega lesa (furnirjev) narašča, in sicer:

Izvoz raznih vrst žlahtnega lesa je znašal (za neobdelani les): leta 1929 4.479 ton, leta 1930 pa samo še 1.752 ton. Temu nasproti pa je znašal izvoz furnirjev, izdelanih iz žlahtnega lesa leta 1928/29 416.000 listov, leta 1929/30 pa že 591.000 listov.

Najvažnejši odjemalci sovjetskega žlahtnega lesa so že zgoraj navedene države. Ta sovjetski les uporabljajo za izdelavo pohištva iz furnirja ter v druge posebne svrhe (konstrukcije letal, tipografske kličije, pletilne čolnice itd., slednje dvoje iz zelenike) in pa za mizarje.

Predelavo žlahtnih lesov, namenjenih za izvoz vršijo v USSR sledeče organizacije: trust Zaklesbum, transkavkaska zadruga (vsi sortimenti), trusta Tadjles in Kiriesprom (oreh), Sevkavpromles in severnokavkaska zadruga (drevene palice za ribarjenje). S produkcijo furnirskih listov iz žlahtnega lesa se pečujejo transkavkaski žage (Tiflisu in drugje).

Les se izvaža v splošnem v sledečih oblikah: zelenika in oreh v hlodih, dren v palicah, kostani žagan, furnirski listi iz oreha, ali furnirski orehovi hlodi, hlodi platane, jesenovine, karagača in orijentalne platane. Imena organizacij, ki dobavljajo te produkte znašajo kraje izvora tega blaga.

Oreh prodajajo v štirih kvalitetah: extra, I, II, in III. Furnirski listi so označeni po kvaliteti za extra in navadno ter poleg tega še po njih dimenzijah. Običajno so furnirski listi povezani po 25 komadov skupaj in niš markirani, to pa zato, da se ne kvarijo.

Eksport rezanega materiala žlahtnih lesov se vrši največ preko Leningrada, Batuma, Gagraja ter preko postaj Sepetovka in Negoreloje. Drevene palice grede preko Novorossijska. Prodaja pa vrše izključno le sovjetska trgovska zastopstva v raznih evropskih in izvenevropskih državah. Br.

Premog

Zeneva, junija.

L. 1929 je dobil gospodarski odbor Društva narodov od Sveta Društva narodov nalogo, preiskati položaj mednarodne premogovne industrije in pokazati na pota iz krize, v kateri se nahaja ta panoga industrije. Sedaj pa je odbor predložil končno veljavno poročilo o premogovnem vprašanju, iz katerega posnemamo par važnih podatkov. Produkcija premoga je dosegla svoj višek v l. 1929 s 1393 milijoni ton. V tej statistiki so vpoštevani tudi podatki za lignit, ki je bil spremenjen v vrednost črnega premoga. Pripominjamo, da je svetovna produkcija znašala pred vojno l. 1913 1242 milijonov ton. Od l. 1925 do 1929 je svetovna produkcija premoga narasla za 12%. Istočasno je produkcija samega lignita narasla za 24%, petroleja za 39% in električne energije za približno 50%. Od l. 1929 na l. 1931 pa je padla produkcija premoga od 1393 na 1118 milijonov ton. Stalno pa narašča delež evropske produkcije. Nazadnje le delež severnoameriške premogovne industrije. Zanimiva je statistika, ki kaže odstotni delež raznih držav v evropski produkciji. L. 1931 (v oklepajih podatki za l. 1929) je znašal delež: Anglija 44,5% (43,4%), Nemčija 23,5% (22,0%), Francija 9,9% (8,9%), Poljska 7,6% (7,6%), Belgije 5,3% (4,5%), Češkoslovaška 2,6% (2,7%), Holandska 2,6% (1,9%), ostala Evropa brez Rusije 4,2% (4,2%). O ruski produkciji ni podatkov, vendar vemo iz drugih virov, da je bilo v preteklem letu rusko produkcijo ceni na 50 milijonov ton, dočim je znašala l. 1930 43,65 milijonov ton.

Med najvažnejšimi državami izvoznici premoga je lani v primeri z l. 1930 narasel izvoz iz Poljske, Holandije in Belgije, dočim je nadel angleški, nemški, francoski in češki izvoz. V vseh državah pa je nazadoval domači konsum. Poleg tega so narasle zaloge v Belgiji, Nemčiji, sarskem ozemlju in poljski Zgornji Šleziji od 5 milijonov ton koncem l. 1929 na 20,7 milijonov ton konec l. 1931. Zaloge v Franciji in Angliji so pa istočasno narasle od 0,8 na 4,7 milijonov ton.

Zato končno priporoča gospodarski odbor, da se še v nadalje sklepajo mednarodni dogovori, saj so osnovna načela teh dogovorov pravilna. V mednarodni ureditvi uvoza in izvoza je rešitev težkega položaja svetovne premogovne industrije. Seveda je pa prednogoj za to treba ustvariti v močnih nacionalnih organizacijah premogovne industrije.

Nova tvornica kvasa. Kakor poročajo iz Belgrade, je finančno ministrstvo odobrilo ustanovitev tvornice kvasa družbi »Bosansko poljoprivredno industrijsko d. d.« v Brčkem.

Mestna hranilnica v Osijeku. Kakor poročajo zagrebški listi, je župan mesta Osijek naslovil na meščanstvo proglas, da naj ne dviguje vlog v zavodu. Če upniki ne odstopijo od svojih odgovorov, bo morala mestna hranilnica poiskati zaščito po čl. 5. zakona o zaščiti kmetov. Od septembra 1931 pa do danes je zavod izplačal vlagateljem 38 milj. Din, dobil pa je v tem času novih vlog samo 13 milj. Din. Poleg tega znašajo terjatve zavoda do Prashedione in Ljubljanske kreditne banke 14 milijonov Din.

Konkurs je razglašen o imovini banke Bosanski kreditni zavod, za o. j., osnovano leta 1922. Pri glavnici 956.000 Din so znašale vloge 3,4 milj., upniki pa 1,2 milj. Din.

Gospodarski svet. Z ozirom na skorajšnje sklicanje članov gospodarskega sveta je izšla o tej važni instituciji knjiga Lj. St. Koslerja »Privredno veče u Jugoslaviji«. Knjiga je obsežna ter stane 195 Din. Naroča se pri Finančni biblioteki v Zagrebu, Mažuranića trg 3.

Borza

Dne 22. junija 1932.

Denar

V današnjem deviznem prometu so ostali tečaji Curiha in Prage neizpremenjeni. Popustili so tečaji Berlina in Londona, dočim so se ostali tečaji uvrstili. Promet je bil običajen.

Ljubljana. Amsterdam 2274,82—2286,18, Berlin 1334,52—1345,32, Bruselj 784,65—787,99, Curih 1097,35—1102,85, London 202,88—204,48, New York 56,17—56,45,16, Pariz 221,49—222,71, Praga 166,78—167,64, Trst 287,57—289,97.

Promet na zagrebški borzi je znašal brez kompenzacij Din 77.807.

Curih. Belgrad 9, Pariz 20,19, London 18,54, New York 513,875, Bruselj 71,40, Milan 26,25, Madrid 42,80, Amsterdam 207,40, Berlin 121,87,50, Stockholm 94,75, Oslo 91, Kopenhagen 101, Sofija 3,45, Praga 15,20, Varšava 57,50, Atene 3,35, Carigrad 2,48, Bukarešta 3,07, Helsingfors 8,70.

Dinar notira: (valuta) 12,30.

Vrednostni papirji

Tendence za državne papirje je bila nekoliko čvrstejša, vendar so tečaji ostali v glavnem neizpremenjeni. Promet je bil na zagrebški borzi naslednji: vojna škoda 100 kom., in 7% Belovo posojilo 3.000 dol. Nadalje je bilo zaključenih 30 kom. delnic Priv. agrarne banke.

Ljubljana. 8% Bler. pos. 44 bl., 7% Bler. pos. 40 bl., Stavbna 40 den., Ruše 125 den.

Zagreb. Narodna banka 3880—4000, Priv. agr. banka 204—206 (207, 208, 204), 7% inv. pos. 49—52, agrarji 22,50—24, vojna škoda 178—182 (182), 6. 177,50—180, 7. 175—179, 8. 174—179, 12. 173—179, 6% begl. obv. 32—33, 8% Bler. pos. 41—44, 7% Bler. pos. 38—39 (38, 38,50), 7% pos. DHB 42—45.

Belgrad. Narodna banka 3850 den. (3860, 3850), 7% inv. pos. 50—51 (50), agrarji 23—24, vojna

škoda 178—180 (177), vel. kom. 180 bl., 6. 178,50 do 180 (175, 178), 6% begl. obv. 32—32,50 (32,75, 31,75), 8% Bler. pos. 44bl., 7% pos. DHB 43,50 bl. Dunaj. Don. sav. Jadr. 56,50, Escomptage. 100, Zivno 53, Ausigser Chemische 101, Alpine 8,40, Trboveljska 19,05.

Žitni trg

Novi Sad. Pšenica: bč. okol. Novi Sad 79 kg 2% 125—127, bč. okol. Sombor 78 kg 2% 125—127, sred. bč. 79 kg 2% 125—127, gor. bč. 79 kg 2% 126—129, bč. potiška 79 kg 2% 128—130, bč. ladja Tisa 79 kg 2% 128—130, bč. ladja Begej 79 kg 2% 126—128, ban. 79 kg 2% 124—126, ban. par. Vršac 78 kg 2% 121—123. Ostalo nespremenjeno. Tendence slaba. Promet 79 vagonov.

Sombor. Vse nespremenjeno. Tendence nespremenjena. Promet 36 vagonov.

Budimpešta. Tendence slaba. Promet miren. Pšenica: oktober 10,88—11,20, zaklj. 11—11,02. — Rž: oktober 9,30—9,75, zaklj. 9,46—9,48, Koruza: maj 11,62—11,63, zaklj. 11,60—11,62.

Chicago. Pšenica: jul. 48,875, sept. 51,625, dec. 54,375, Koruza: jul. 30,375, sept. 32,375, dec. 32,625. Oves: jul. 20,625, sept. 20,875, dec. 22,875. Rž: jul. 30, sept. 32,875, dec. 36.

Winnipeg. Pšenica: jul. 54,875, okt. 56,875, dec. 58. —

Živina

Dunajski prašičji sejem. (Poročilo tvrdke Ed. Saborsky & Com. Dunaj.) Priganih je bilo 6866 pršutarjev in 5591 špeharjev, iz Jugoslavije 235 pršutarjev in 2672 špeharjev. Cene: špeharji najboljši 1,50, I. 1,45—1,48, II. 1,40—1,45, kmetski 1,45—1,55, najboljši 1,65, pršutarji 1,70—2, najboljši 2,15. Tendence: I. Špeharji so se pocenili za 5—8 grošev, lahki pršutarji so se podražili za 5 grošev, težki puštarji pa so slabo držali cene prejšnjega tedna. Neprodanih je ostalo 48 pršutarjev in 125 špeharjev.

Tržič

Prvoobhajancev smo imeli letos 81. V nedeljo so pristopili prvi k obhajilni mizi. Vsa slovesnost se je izvršila v najlepšem redu. Popoldne so v cerkvi pokazali pred celo faro, kaj znajo, pa so se dobro odrezali. Ljubka je bila tudi prireditelj v »Našem domu«, kjer je Marijin vrtec nastopil s par igrkami primernimi za ta dan.

Drugače pa poteka življenje v našem mestu mirno naprej. Doživeli smo koncert »Slavca« iz Ljubljane, cerkveni pevci so napravili daljši izlet na Stajersko. Naše gore so izgubile zadnji sneg in vedno bolj zelene ter izvajajo turiste. V nedeljo bo na Kofah ob 10 sv. maša za pokojnega upravitelja »Planinskega doma« g. Kvedra. Enako bo sv. maša na Kofah na praznik sv. Petra in Pavla kakor tudi potem naslednje nedelje.

Avtopodjetnik Pepi Goričan je po skoro soglasnem sklepu občinskega odbora končno dobil koncesijo za avtobusno zvezo z Ljubljano in je že prišel z redno vožnjo. Iz Tržiča odhaja ob 7 in pol 2. Iz Ljubljane pa ob 11,30 in 5,40. Isti podjetnik tudi redno vzdržuje zvezo Tržič — Ljubelj, kjer bo potnike sprejemal avstrijski avto do Celovca.

Predilnica sedaj obratuje v polnem obsegu, le število delovnih ur je še vedno skraćeno.

Za honorarnega veroučitelja na meščanski šoli je z ministrskim odlokom naslavil kaplan Zakrajšek Viktor, ki je že do sedaj poučeval verouk na tej šoli, ne pa v Kranju, kot je poročal nedeljski »Slovenec«.

Radio

Programi Radio-Ljubljana

Sreda, 22. junija: 12.15 Plošče — 12.45 Dnevne vesti — 13.00 Čas, plošče, borza — 18.00 Salonski kvintet — 19.00 Gospa M. Maver in dr. N. Preobraženski čitata odlomke iz komedije Ostrovskega »Volki in ovce« — 19.30 Literarna ura: Črtice (G. Sterniša) — 20.00 Samospevi gospe Zorke Levčnikove — 21.15 Samospevi g. Lado Hribarja — 22.00 Čas, poročila — 22.15 Salonski kvintet. Četrtek, 23. junija: 12.15 Plošče — 12.45 Dnevne vesti — 13.00 Čas, plošče, borza — 18.00 Salonski kvintet — 19.00 Dr. A. Bajec: Italijanščina — 19.30 Dr. M. Rupel: Srbohrvaščina — 20.00 Pero Horn: Poglavlje iz vzgojskega — 20.30 Koncert dveh klavirjev. Izvajata gg. R. Gallatia in I. Krmpotić — 21.15 Koncert Slovenskega vokalnega kvinteta — 22.15 Klarinet solo, igra g. Janko Gregorc — 22.45 Čas, poročila.

Drugi programi

Četrtek, 23. junija: Budapešt: 12.15 Straušov koncert — 22.00 Plesna glasba — 23.00 Ciganska glasba. — Dunaj: 20.30 Čtivo — 21.00 Nabožna glasba — 22.20 Ciganska glasba. — Praga: 19.00 Operni prenos —

»Jezik očistite peg!«

Na grd vsakdanji nemščinem bi rad opozoril. Vseprek se govori — in piše: izgledam, izgledaš, izgleda za nemški aussehen. To spako so za svojo spakedrano govorico iznašli nemškutarski meščanski in uradniški krogi, ki za ves svet niso hoteli govoriti, kakor je govoril naš kmet, dasi, so tudi iz njega izšli. V knjigo in časnik je zašla še le zadnja desetletja, tako da je Pletersnik, ki je tudi spakedranke in tujke verno zapisoval, še nima.

Nemec je govoril: du siehst gut aus, »gospodski Slovenec brez čuta za slovensko jezikovno svojstvenost, je brez pameti prevajal dobesedno: »dobro izgledaš«. Kmet je pa še vedno lepo po slovensko povedal: »zdrav (kar dober) si videti!« ali: »na oči (Gorenjeci: na ūb) si pa zdrav (dober); ali če je oni tožil, da je le morda bolel, mu je odgovorjal: kažeš (ali: kaže, videti je) pa, da si kar zdrav (kar dober) ali: zdiš se pa kar zdrav (dober) — danes bi marsikdo rekel in pisal: »izgledaš pa kar dobro«.

Ta odurna polvara se danes po časnikih in knjigah, zlasti po prevodih zanaša že tudi med kmeta, ki se trudi, da bi si jo prisvojil in svoje stare lepe izraze zavrgel. Zato je treba, da jo iz listov in knjig čimprej pometemo.

Torej ne: »izgledal je siv«, kakor je pisal leposlovni (?) poročevalec, marveč: »videti je bil siv, ali: na oči je bil siv; ali: kazalo je, da je bil siv, ali: zdelo se mi je, da je bil siv; če je bil pa v resnici siv in ne le na videz, se pa kar pove: bil je siv.

Ni prav, če n. pr. ženski, ki jih ima trideset, rečeš: pa ne izgledaš za trideset, marveč: pa jih trideset ne kažeš, ali: pa jih ni videti; ne: izgledate za deset let mlajši, nego: videti ste za deset let mlajši, ali: kažete jih pa deset manj; ali na oči jih imate pa dvajset.

Ni pravilo: to izgleda kot sir, ampak: to je kakor sir, to je videti ko sir; to kaže, da je sir; to kaže, da bo (da bi bil) sir; to se mi zdi (kakor) sir.

Ni prav: slabo, dobro izgleda (o vremenu); marveč: (vreme) lepo, slabo kaže; ali žita izgledajo lepo, namesto: žita lepo kažejo; ali: vse izgleda po tem, namesto: vse tako kaže.

Prav taka grda skovanka je beseda izgled za nemški Aussehen. Neroden nemščinem je: Brüning nima veliko izgleda na uspeh. Naš človek pravi: Br. nima veliko upa (n)ja na uspeh, ali: kaže (zdi se), da Br. ne bo imel prida uspeha. Neslovenska in strašno trda je beseda: Slabi izgledi podonavske konference namesto da bi se reklo: Podonavska konferenca slabo kaže; ali: Podonavska konferenca brez upa na uspeh. — Prav taka cvetka je: »Španska vlada nima nobenega izgleda na pomirjenje naroda.« Po slovensko: Španska vlada — kaže — naroda ne more pomiriti; ali: nima upa, da bi itd.

Pozimi smo dan za dnem v poročilih »Slovenskega planinskega društva« brali: »Izgledi za smuko dobri, sijajni itd. namesto: Smuka kaže dobro, sijajno; ali kar: smuka dobra, sijajna. — Ne vem, kdo in s kakšnim pomenom je utrgal dehteč cvet: »Voda je dajala narodom mladostni izgled — mladostni videz, mladostno podobo. Nemščinem je: Kako pa to izgleda? namesto: Kakšno pa je to? ali: komu (čemu) je pa to podobno? — Kako pa izgleda? namesto: kakšen pa si? — Slovensko ni: to in ono lepo izgleda, namesto: to in ono je videti lepo, se mi zdi lepo; ta in oni dobro izgleda, namesto: ta in oni je videti zdrav, čvrst, ali: je zdravega lica, zdrave barve. — Včasih ljudje z nemško besedo: dobro, slabo izgleda (er sieht gut, schlecht aus), menijo tudi: odebelil, zredil se je, shujšal, zmedel je; zato mu reko: kako si lepo okroglega lica, kako si postaven, včasih tudi kar naravnost: kako si se zredil.

22.20 Moravska Ostrava. — Langenberg: 20.00 Zivljenje in kerami ob Odr. — 21.15 Proslava kresne noči. — Beromünster: 20.00 Radio orkester — 20.20 Klavirski trio. — Rim: 20.45 Pester koncert — 21.30 »Poet«, komedija — 22.00 Pester koncert. — Belgrad: 20.40 Pester koncert — 21.40 Prenos iz Ljubljane. — Berlin: 19.10 Zborovna glasba — 20.00 Zivljenje in kerami ob Odr. — 21.55 »Mavra«, opera. — Toulouse: 19.45 Koncert vojaške godbe — 20.30 Operne pesmi — 21.30 Operne pesmi in glasba. — Stuttgart: 21.20 Melodije — 21.50 »Mavra«, opera po Puškinu. — Barcelona: 21.05 Radio orkester. — Milano: 19.05 Pesta glasba — 19.30 Pester koncert — 20.30 Operni prenos. — Zagreb: 20.30 Ljubljana.

Ljudska knjižnica: Iz založništva Jugoslav. knjigarnarje: Ljubljani: za zvezek: Savinšek: IZPOD GOLICE, 30 Din. — 30. zvezek: Stenketwicz: NA POLJU SLAVI, 28 Din. — 40 Din. — 31. zvezek: Conan Doyle, IZJUBILENI SVET (The Lost World), Roman (s slikami), 24 Din. — 32. zvezek: Reimnitch, ZAGORIŠKI ZVONČKI, Slavija, NA SIN AJ, 30 Din. — 33. zvezek: Bridges, NA POMOL, 30 Din. — 34. zvezek: Bruckel, CILKUSKI OTROK, 35 Din. — 35. zvezek: Bruckel, CILKUSKI OTROK, 35 Din. — 36. zvezek: Bruckel, CILKUSKI OTROK, 35 Din. — 37. zvezek: Bruckel, CILKUSKI OTROK, 35 Din. — 38. zvezek: Bruckel, CILKUSKI OTROK, 35 Din. — 39. zvezek: Bruckel, CILKUSKI OTROK, 35 Din. — 40. zvezek: Bruckel, CILKUSKI OTROK, 35 Din. — 41. zvezek: Bruckel, CILKUSKI OTROK, 35 Din. — 42. zvezek: Bruckel, CILKUSKI OTROK, 35 Din. — 43. zvezek: Bruckel, CILKUSKI OTROK, 35 Din. — 44. zvezek: Bruckel, CILKUSKI OTROK, 35 Din. — 45. zvezek: Bruckel, CILKUSKI OTROK, 35 Din. — 46. zvezek: Bruckel, CILKUSKI OTROK, 35 Din. — 47. zvezek: Bruckel, CILKUSKI OTROK, 35 Din. — 48. zvezek: Bruckel, CILKUSKI OTROK, 35 Din. — 49. zvezek: Bruckel, CILKUSKI OTROK, 35 Din. — 50. zvezek: Bruckel, CILKUSKI OTROK, 35 Din. — 51. zvezek: Bruckel, CILKUSKI OTROK, 35 Din. — 52. zvezek: Bruckel, CILKUSKI OTROK, 35 Din. — 53. zvezek: Bruckel, CILKUSKI OTROK, 35 Din. — 54. zvezek: Bruckel, CILKUSKI OTROK, 35 Din. — 55. zvezek: Bruckel, CILKUSKI OTROK, 35 Din. — 56. zvezek: Bruckel, CILKUSKI OTROK, 35 Din. — 57. zvezek: Bruckel, CILKUSKI OTROK, 35 Din. — 58. zvezek: Bruckel, CILKUSKI OTROK, 35 Din. — 59. zvezek: Bruckel, CILKUSKI OTROK, 35 Din. — 60. zvezek: Bruckel, CILKUSKI OTROK, 35 Din. — 61. zvezek: Bruckel, CILKUSKI OTROK, 35 Din. — 62. zvezek: Bruckel, CILKUSKI OTROK, 35 Din. — 63. zvezek: Bruckel, CILKUSKI OTROK, 35 Din. — 64. zvezek: Bruckel, CILKUSKI OTROK, 35 Din. — 65. zvezek: Bruckel, CILKUSKI OTROK, 35 Din. — 66. zvezek: Bruckel, CILKUSKI OTROK, 35 Din. — 67. zvezek: Bruckel, CILKUSKI OTROK, 35 Din. — 68. zvezek: Bruckel, CILKUSKI OTROK, 35 Din. — 69. zvezek: Bruckel, CILKUSKI OTROK, 35 Din. — 70. zvezek: Bruckel, CILKUSKI OTROK, 35 Din. — 71. zvezek: Bruckel, CILKUSKI OTROK, 35 Din. — 72. zvezek: Bruckel, CILKUSKI OTROK, 35 Din. — 73. zvezek: Bruckel, CILKUSKI OTROK, 35 Din. — 74. zvezek: Bruckel, CILKUSKI OTROK, 35 Din. — 75. zvezek: Bruckel, CILKUSKI OTROK, 35 Din. — 76. zvezek: Bruckel, CILKUSKI OTROK, 35 Din. — 77. zvezek: Bruckel, CILKUSKI OTROK, 35 Din. — 78. zvezek: Bruckel, CILKUSKI OTROK, 35 Din. — 79. zvezek: Bruckel, CILKUSKI OTROK, 35 Din. — 80. zvezek: Bruckel, CILKUSKI OTROK, 35 Din. — 81. zvezek: Bruckel, CILKUSKI OTROK, 35 Din. — 82. zvezek: Bruckel, CILKUSKI OTROK, 35 Din. — 83. zvezek: Bruckel, CILKUSKI OTROK, 35 Din. — 84. zvezek: Bruckel, CILKUSKI OTROK, 35 Din. — 85. zvezek: Bruckel, CILKUSKI OTROK, 35 Din. — 86. zvezek: Bruckel, CILKUSKI OTROK, 35 Din. — 87. zvezek: Bruckel, CILKUSKI OTROK, 35 Din. — 88. zvezek: Bruckel, CILKUSKI OTROK, 35 Din. — 89. zvezek: Bruckel, CILKUSKI OTROK, 35 Din. — 90. zvezek: Bruckel, CILKUSKI OTROK, 35 Din. — 91. zvezek: Bruckel, CILKUSKI OTROK, 35 Din. — 92. zvezek: Bruckel, CILKUSKI OTROK, 35 Din. — 93. zvezek: Bruckel, CILKUSKI OTROK, 35 Din. — 94. zvezek: Bruckel, CILKUSKI OTROK, 35 Din. — 95. zvezek: Bruckel, CILKUSKI OTROK, 35 Din. — 96. zvezek: Bruckel, CILKUSKI OTROK, 35 Din. — 97. zvezek: Bruckel, CILKUSKI OTROK, 35 Din. — 98. zvezek: Bruckel, CILKUSKI OTROK, 35 Din. — 99. zvezek: Bruckel, CILKUSKI OTROK, 35 Din. — 100. zvezek: Bruckel, CILKUSKI OTROK, 35 Din. — 101. zvezek: Bruckel, CILKUSKI OTROK, 35 Din. — 102. zvezek: Bruckel, CILKUSKI OTROK, 35 Din. — 103. zvezek: Bruckel, CILKUSKI OTROK, 35 Din. — 104. zvezek: Bruckel, CILKUSKI OTROK, 35 Din. — 105. zvezek: Bruckel, CILKUSKI OTROK, 35 Din. — 106. zvezek: Bruckel, CILKUSKI OTROK, 35 Din. — 107. zvezek: Bruckel, CILKUSKI OTROK, 35 Din. — 108. zvezek: Bruckel, CILKUSKI OTROK, 35 Din. — 109. zvezek: Bruckel, CILKUSKI OTROK, 35 Din. — 110. zvezek: Bruckel, CILKUSKI OTROK, 35 Din. — 111. zvezek: Bruckel, CILKUSKI OTROK, 35 Din. — 112. zvezek: Bruckel, CILKUSKI OTROK, 35 Din. — 113. zvezek: Bruckel, CILKUSKI OTROK, 35 Din. — 114. zvezek: Bruckel, CILKUSKI OTROK, 35 Din. — 115. zvezek: Bruckel, CILKUSKI OTROK, 35 Din. — 116. zvezek: Bruckel, CILKUSKI OTROK, 35 Din. — 117. zvezek: Bruckel, CILKUSKI OTROK, 35 Din. — 118. zvezek: Bruckel, CILKUSKI OTROK, 35 Din. — 119. zvezek: Bruckel, CILKUSKI OTROK, 35 Din. — 120. zvezek: Bruckel, CILKUSKI OTROK, 35 Din. — 121. zvezek: Bruckel, CILKUSKI OTROK, 35 Din. — 122. zvezek: Bruckel, CILKUSKI OTROK, 35 Din. — 123. zvezek: Bruckel, CILKUSKI OTROK, 35 Din. — 124. zvezek: Bruckel, CILKUSKI OTROK, 35 Din. — 125. zvezek: Bruckel, CILKUSKI OTROK,

Mali oglasi

Vsaka beseda 50 par ali prostor drobne vrstice 150 Din. Najmanjši znesek 5 Din. Oglasi nad 9 vrstic se računajo višje. Za oglaševanje strogo trgovskega in reklamnega značaja vsaka vrstica 2 Din.

Najmanjši znesek 10 Din. Pristojbina za šifro 2 Din. Vsak oglas, ki ne vsebuje priložene znamke, ček, račun Ljubljana 10349.

Službe kmetice

Beseda samo 50 par

Zaposlitev

šoferja ali kakršnokoli delo iščem pri kakšni tvrdki. Naslov v upravi »Slovenca« št. 9394. (a)

Kmečka žena

stara 34 let, želi službo kot samostojna gospodinja na kmetijo. Gre pa tudi samo v pomoč gospodinj. Naslov v upravi »Slovenca« št. 9449. (a)

Gospodična

s trgovsko šolo bi rada šla v prakso v pisarno brezplačno. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Praksa« št. 9434. (a)

Mesarski

pomočnik

v svoji stroki dobro izvežban, popolnoma samostojen delavec, želi svoje mesto spremeniti. Ponudbe na upravo »Slovenca« v Ptuj. (a)

Službodobne

Beseda samo 50 par

Hišnika

sprejem s 1. julijem t. l. Zglasti se je osebno na Sv. Petra cesti 11. (b)

Vajenci

Beseda samo 50 par

Učenec ali učenka

z znanjem nemščine — se sprejme v trgovino z mešanim blagom. Ponudbe na upravo »Slovenca« št. 9383. (v)

Brivskega vajenca

s primerno šolsko izobrazbo sprejme salon Navinšek, Selenburgova ulica 1. (v)

Učenec

za trgovino s specerijskim in kolonijalnim blagom, s primerno šolsko izobrazbo, se sprejme takoj. Naslov v upravi »Slovenca« št. 9436. (v)

Denar

Beseda samo 50 par

Iščem družabnika

s 40 do 50.000 Din kavcije za usnjarsko trgovino. Ponudbe na upravo »Slovenca« št. 9446. (d)

Posojilo

25.000 Din na novo hišo v Ljubljani iščem na prvo mesto. Obresti po dogovoru in vrnitev na željo. Ponudbe pod »Sigurnost« št. 9435 na upravo »Slovenca«. (d)

Lasten dom,

nezadolženo imetje dosežete najhitreje z brezobrest. posojilom »Stavbne hranilnice in posojilnice«, Ljubljana, Miklošičeva 15/A. (d)

Pouk

Beseda samo 50 par

Prikrojevalni tečaj

za damska in moška oblačila se prične vsakega 1. v mesecu. Poučuje se najmodernejša metoda. — Priglasitve se sprejemajo vsak dan. Natančnejša pojasnila daje lastnik konc. strok. šole

Teodor Kunc, Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 4, II. nad.

Krojni vzorci se izvršujejo po meri.

Stanovanja

Beseda samo 50 par

Dvosobno stanovanje s pritliklinami se odda. Istotam tudi soba s shrambo. Solnčna lega. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 9392. (c)

Stanovanje

dveh ali ene sobe s kuhinjo oddam v novi hiši v Zalogu. Naslov v upravi »Slovenca« št. 9445. (c)

Sostanovalec

se sprejme. Dunajska cesta 5/I. (s)

Opremljeno sobo

z dvema posteljama oddam. — Naslov v upravi »Slovenca« št. 9432. (s)

Opremljeno sobo

veliko, solnčno, oddam takoj dvema osebam ali zakoncu, na željo tudi s hrano. Franc Iskra, Vič št. 16. (s)

Krasno sobo

opremljeno, dve postelji, parketirano, v podprtilju, oddam sostanovalecma, najraje zakoncu. Krek, Einšpilerjeva 25. (s)

Na Bohinjskem jezeru

v novi vili, se odda soba z dvema posteljama. Naslov v upravi »Slovenca« št. 9456. (s)

Vnajem

Beseda samo 50 par

Gostilna

dobro vpeljana, se odda takoj v Mariboru. Lanski promet 200 hl. Naslov v upravi »Slovenca« Maribor. (n)

Objave

Beseda samo 50 par

Preklci

Podpisani izjavljam, da nisem plačnik za dolgove, ki bi jih napravil moj sin Kubelj Franci. Zg. Šiška, dne 20. junija 1932. Kubelj Franc.

V upravi »Slovenca«

naj se dvignejo sledeče ponudbe:

Brezkonkurenčno. Dobro idoča trgovina. Dvočlanska. Edinstvena prilika. Ekonomija. Eksistencija. Hiša z vrtom. Iščejo se nabiralci. Izvrsten. Kavcija. Marljiva 8878. Muholovec. Omara. Plačam takoj, 9355. Po dnevnih cenah. Postranska zaposlitev. Poštena in zanesljiva. Pridna, 9057. Redka prilika. Sreča. Stalna eksistencija. Takoj 7853. Točen plačnik, 7955. Ugodni pogoji, 9298. Ugodno, 7807. Ugodnost. Uspeh. Zanesljiv in ačilen Zaupno. 200.000 št. 9354. 1932 št. 8556. 18-3 št. 9115. 9244.

Čitajte in širite »Slovenca«!

Posestva

Beseda samo 50 par

Več parcel

po ugodni ceni naprodam. Poizve se pri Oražmu v Mostah pri Ljubljani. (p)

Enonadstropna hiša

novi zgrajena, z lepim vrtom in dobro vpeljano trgovino z mešanim blagom — ugodno naprodam. Plača se lahko s hranilno knjižico. Naslov v upravi »Slovenca« št. 8819. (p)

Vila na Vrhniki

z zemljiščem, na lepi razgledni točki, primerna za upokojenca, naprodam. Poizve se pri Ivanu Casermanu — gostilničarju na Vrhniki. (p)

Hiše ali posestva

od 35.000 Din naprej prodaja Posredovalnica Maribor, Sodna ulica 30. (p)

Gostilno

enonadstropno, mariborsko, prodaja 160.000 Din Posredovalnica Maribor, Sodna ulica 30. (p)

Prodajam krasno vilo

v severnem delu Ljubljane. — Naslov v upravi »Slovenca« št. 9437. (p)

Glasba

KLAVIRJE

pokvarjene in razglazene popravila in uglašuje strokovno najbolje in najceneje. — Društva popust. — Jos. Bajde, Ljubljana, Gosposvetska 12, g. Obilav. koncesionirana

Auto-motor

Beseda samo 50 par

Motorno kolo

dvotaktno, v dobrem stanju, poceni naprodam. — Florjančič, Nunska ulica št. 3. (f)

Štirisedežni auto

vsled preselitve takoj poceni naprodam. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 9314. (f)

Avtomobilisti

biciklisti! Uporabljajte za vašo vozila le India Super pneumatiko in Star olje. Zaloge in zastopstvo — Motor Import Cie., d. z. o. z., Celje, Vodnikova ul. 2. (f)

»Renault« automobile

privovrstne, osebne, tovorne, vse rezervne dele, dobro ohranjen Fiat 503, nudi najceneje Sikor, Cesta na Rožnik 19. (f)

»PUCH«

motorna kolesa

od 3000 Din dalje, vulkanizira avto-, motorne in dvokolesne plašče po nizki ceni. — Alojzij Ussar, Maribor, Trg Svobode 2.

Kupimo

Beseda samo 50 par

Srebrne krone

staro zlato in srebro kupuje RAFINERIJA DRAGIH KOVIN - Ljubljana, Ilirska ulica 36, vhod z Vidovdanske ceste pri gostilni Možina.

Čebelni vosek

pristen in čist kupujemo po najvišji ceni v vsaki množini. — Golob & Ko., tovarna kemič. izdelkov. Vič pri Ljubljani. (k)

Vrednostne papirje

kupuje Komanditna družba M. Jankole, Selenburgova 6/II. (k)

Bukova drva

cepanice in okroglice, suhe, kupuje »Ilirija« dr. z. o. z., Ljubljana, Dunajska cesta 46. (k)

Puhasto perje

čisto, čehano po 48 Din kg, druga vrsta po 38 Din kg, čisto, belo, gosje po 130 Din kg in čisti puh po 250 Din kg Razpošiljam po poštne povzetju L. BROZOVIC — Zagreb, Illica 82. Kemična čistilnica perja

Nogavice, rokavice

in pletenine Vam nudi v veliki izbiri najugodnejše in najceneje tvrdka Karl Prelog, Ljubljana, Zidovska ulica in Stari trg. (l)

Novi obrtni zakon

se naroča pri Komanditni družbi M. Jankole — Selenburgova 6/II. (l)

Konfekcija — modal

Najcenejši nakup. Anton Presker, Sv. Petra cesta št. 14. Ljubljana. (l)

Sveže češnje

debele, trde, črne, bele, rdeče, kg 4.50 Din, sveže hruške, mlad fižol in grah kg 5 Din — razpošilja franko naročnik po 25 kg brzovozno G. Drechsler, Tuzla. (l)

Obrt

Beseda samo 50 par

Posteljne mreže

podložene s peresi in navadne, izdeluje najceneje tvrdka Alojzij Andlovic, Komenskega ulica 34, na Ledini. Sprejemajo se tudi popravila. (t)

Tvrdba A. VOLK

Ljubljana, Resljeva cesta 24. nudi najceneje vse vrste okenično moko in druge mlevske izdelke. Zahtevajte cenik!

SODE razne velikosti

nudi po nizkih cenah sodarski mojster Kosirnik Štefan Ljubljana VII., Vodnikova 18

Stare VREČE kupi

AL. GREBENC, Lj. Dunajska 36 prodaja

AMERIKAN-KOLA-LIMONADA

osvežujoča brezalkoholna pijača

S. Kunčič — Ljubljana Sv. Petra cesta 45

Povodom 20 letnice

obstoja svoje tvrdke bom prodajal ure, zlatnino, srebrnino, dragulje z 20% popustom Ivan Pakiž Ljubljana, Pred Škofijo 15

Stole, mize in klopi

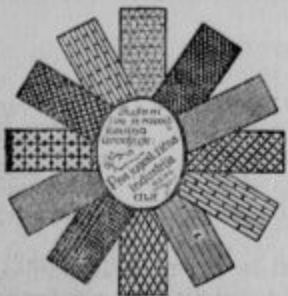
zaklopne, železne, izdeluje najceneje po dogovoru J. ZORKO, ključavničar, Ljubljana, Glince, cesta II št. 6.

FOTOAPARATE

svetovnih tvrdk Zeiss-Ikon, Rodenstock, Voigtlander, Welta, Certo itd ima vedno v zalogi

fotoodd. Jugoslovanske knjigarne

v Ljubljani Zahtevajte cenik!

Prva jugoslov. žična industrija
d. z. o. z. — CELJE

izdeluje luknjaste pločvine iz raznih kovin za vsako industrijsko potrebo in žično pletivo za vrtno ograje, transportne trake iz žičnega pletiva etc

Telefon 117

ZAHVALA. Ob tako nepričakovani bridki izgubi ljubljeneega soproga, predobrega očeta, sina, brata, zeta, svaka in strica, gospoda

ŠTEFANA DRAŽILA

izrekamo tem potom vsem, ki so z nami sočustvovali, svojo srčno zahvalo. — Osobito se zahvaljujemo pevskega zboroma »Grafika« in »Slavec« za v srce segajoče žalostinke, vsem njegovim stanovskim tovarišem, raznim organizacijam, nadalje za poklonjene vence in cvetje ter vsem, ki so blagega pokojnika v tako častnem in mnogobrojnem številu spremili na njegovi poslednji poti.

V Ljubljani, 20. junija 1932.

ZALUJOČI OSTALI.

SLAMNIKI MOŠKI IN ŽENSKI

prvovrstne domače izdelave, najnovejše mode — nizke cene — nudi le

Polaniko Julija, Ljubljana
Sv. Jakoba trg (stojnica) 7539

Predtiskana ročna dela za vse!

Stenski prt 7 Din, stenski prt, rdeče ali modro obrobjeni 10 Din, prtiki od 1 Din naprej, blazine, milje etc. Novi vzorci, čist tisk, dobro blago.

Matek & Mikeš, Ljubljana
poleg hotela Strukelj.

Vozenje zaves, perila, monogramov etc. Enitlanje, nžo riranje. — »Breda« žepni robci komad 2 Din.

Naznanilo!

Slavnemu občinstvu naznanjam, da sem preselil svoj frizerski salon z Ljubljanske ceste 6 na Dečkov trg 4.

Za obilen obisk cenjenega občinstva se najvljudnejše priporočam.

Anton Čoh

frizer za dame in gospode
Celje - Dečkov trg 4

KRANJSKE DEŽELNE ELEKTRARNE javljajo, da je umrl danes zjutraj v splošni bolnišnici gospod

Joško Geč

obratovodja ob Završnici.

Pogreb bo v sredo, dne 22. junija t. l. ob 3 popoldne izpred mrtvašnice splošne bolnišnice na pokopališče k Sv. Križu. Dolgoletnemu zvestemu uslužbencu ohranimo trajen spomin!

Kranjske deželne elektrarne.

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.